

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фах (спеціальний музичний інструмент – скрипка, альт, віолончель,
контрабас)**

Освітня програма **Музичне мистецтво**

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2019 року

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (спеціальний музичний інструмент)
Викладач (-і)	Волощук Ю.І., Шиптур Р.М.
Контактний телефон викладача	099 745 27 10
Е-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	900 год., 30 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішою задачею педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.</p> <p>Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.</p> <p>Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіляк розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом втілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням співучим змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (скрипки) музичних шкіл, шкіл мистецтв, музичних коледжів (училищ) та коледжів культури і мистецтв.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Знати: <ul style="list-style-type: none"> ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій; ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму; ▶ методику поетапного вивчення твору; ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога; ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою; ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування. ✓ Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів; 	

<ul style="list-style-type: none"> ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми скрипкової гри; ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри; ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах; ▶ читати з листа; ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.
--

4. Результати навчання (компетентності)

▶ Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу.
▶ Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
▶ Здатність володіти знаннями базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
▶ Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
▶ Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знаннями музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками.
▶ Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик.
▶ Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській та педагогічній діяльності.
▶ Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у виконавській та педагогічній діяльності.
▶ Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової діяльності вчителя (викладача) спеціального музичного інструменту.
▶ Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.
▶ Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових та середніх музичних навчальних закладах.
▶ Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в процесі виконавської та педагогічної діяльності.
▶ Здатність сприймати новітні концепції в сфері музичного виконавства, музикознавства, методології, музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття	Загальна кількість годин - 900		
індивідуальні заняття	312		
самостійна робота	588		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - VIII	Музичне мистецтво	I – IV роки навчання	Нормативний

Тематика курсу	
Річний план-мінімум	
I курс	
1. Два твори великої форми	
2. Чотири різнохарактерні п'єси	
3. 2 частинисонатиабопартитий.Баха	
4. Етюди (4)	
5. Гами, арпеджіо, подвійні ноти (4)	
II курс	
1. Два твори великої форми	
2. Чотири різнохарактерні п'єси	
3. 2 частинисонатиабопартитий.Баха	
4. Етюди (4)	
5. Гами, арпеджіо, подвійні ноти (4)	
III курс	
1. Два твори великої форми	
2. Чотири різнохарактерні п'єси	
3. 2 частинисонатиабопартитий.Баха	
4. Етюди (4)	
5. Гами, арпеджіо, подвійні ноти (4)	
6. Дві камерні сонати для скрипки та фортепіано або фортепіанне тріо	
IV курс	
1. Твір великої форми	
2. Дві різнохарактерні п'єси	
3. 2 частинисонатиабопартитий.Баха	
4. Етюди (4)	
5. Гами, арпеджіо, подвійні ноти (4)	
6. Камерна соната для скрипки та фортепіано або фортепіанне тріо	
РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (СКРИПКА)	
I	
Бах Й.С.	Сарабанда і дубль з партитисімінор
Сен-Санс К.	Концерт сімінор (I частина)
Рахманінов С.	Вокаліз
Сарасате П.	Циганські наспіви
Бетховен Л.	Сонати №1-10 для скрипки та фортепіано
II	
Бах Й.С.	Сарабанда і жига з партити ре мінор
Шпор Л.	Концерт № 9 (I частина)
Александров О.	Арія
В'єтан А.	Тарантела
Вебер К.М.	Сонати №1-6
III	
Бах Й.С.	Два менуети, буре і жига з партити Мі мажор
В'єтан А.	Концерт № 4 (I частина)
Кабалевський Д.	Імпровізація
Сен-Санс К.	Інтродукція і рондо-каприччіозо
Гайдн Й.	Сонати №№1-8
IV	
Бах Й.С.	Прелюд, лур і гавот з партити Мі мажор

Мендельсон Ф. Концерт (І частина)
Прокоф'єв-
Фіхтенгольц Вальс з балету ”Попелюшка”
Хачатурян А. Ноктюрн
Гріг Е. Сонати №№1-3

V

Бах Й.С. Алеманда, куранта, сарабанда і жига з партити
ре мінор
Брух М. Концерт №1, I або II-III частини
Глазунов А. Роздум
Венявський Г. Скерцо-тарантела
Іщенко Ю. Сонати №№1-4 “Акварелі”

VI

Бах Й.С. Лярга і алєгро з сонати До мажор
Лало Е. Іспанська симфонія (I або III-IV частини)
Шостакович Д. Адажіо
Паганіні Н. Безперервний рух
Станкович Є. Sonata riciccolo, Триптих “На Верховині”

**РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(АЛЬТ)**

I

1. Стаміц К. Концерт № I
2. Регер М. Одна із сюїт для альтя соло
3. Орфєєв С. Романс
4. Прокоф'єв С. Сцена біля балкону із балету “Ромео і Джульєтта”
5. Бах Й.С. Сонати №№1-3

II

1. Бах Й.С. IV сюїта (Прелюд і Гавот)
2. Мійо Д. Концерт № I
3. Зноско-Боровський О. “Українське скерцо”
4. Чайковський П. Романс
5. Гаврилець Г. Соната

III

1. Бах Й.С. III сюїта (Сарабанда і два Бурре)
2. Барток Б. Концерт
3. Лисенко М. Елегія
4. Римський-Корсаков М. Політ джмеля
5. Мійо Д. Сонати №№1-2 “Чотири портрети”

IV

1. Гофмейстер Ф. Концерт Ре-мажор
2. Дружинін Ф. Соната для альтя соло
3. Лятошинський Б. Мелодія
4. Цинцадзе С. Хорумі
5. Брамс Й. Сонати №№1-2

V

1. Бах Й.С. I соната (Адажіо і Фуга)
2. Хіндеміт П. Концерт “Шванендреєр” (1,2 або 3 ч.ч.)
3. Домінчен К. Романс
4. Кіркор Г. Рондо
5. Хіндеміт П. Соната

VI

1. Бах Й.С. Сюїта № 5 (Прелюдія і Фуга)
2. Уолтон У. Концерт (I або 2 і 3 ч.ч.)
3. Левицький І. Українська рапсодія
4. Караєв К. Адажіо і Китайський танець
5. Шостакович Д. Соната

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (ВІОЛОНЧЕЛЬ)

I

1. Бах Й.С. Сюїта №2 (Алеманда, Сарабанда, Буре)
2. Чайковський П. Варіації на тему рококо
3. Шуман Р. АLEGRO
4. Прокоф'єв С. Адажіо
5. Барбер С. Соната

II

1. Бах Й.С. Сюїта №2 (Алеманда, Куранта і Менует)
2. Гайдн Й. Концерт До мажор (ред. М. Ростроповича)
3. Шапорин Ю. Скерцо
4. Прокоф'єв С. Танець антильських дівчат
5. Гріг Е. Соната

III

1. Бах Й.С. Сюїта №3 (Прелюдія, Сарабанда і Жига)
2. Дворжак А. Концерт (I або II і III частини)
3. Чайковський П. Інтермеццо
4. Вебер К. Адажіо
5. Шуберт Ф. Соната

IV

1. Бах Й.С. Сюїта №3 (Сарабанда, Буре і Жига)
2. Шуман Р. Концерт
3. Глазунов О. Елегія
4. Шапорин Ю. Скерцо
5. Хачатурян К. Соната

V

1. Бах Й.С. Сюїта №4 (Прелюдія, Жига)
2. Хачатурян А. Концерт (I частина)
3. Рахманінов С. Вокаліз
4. Шуберт Ф. Експромт
5. Шостакович Д. Соната

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (КОНТРАБАС)

I

1. Діттерсдорф К. Концерт E-dur
2. Гендель Г.Ф. Арія
3. Кусевицький С. Мініатюрний вальс
4. Кореллі А. Соната e-moll

II

1. Ванхаль Ж.Б. Концерт D-dur
2. Глієр Р. Інтермеццо
3. Рахманінов С. Вокаліз
4. Аріосто О. Соната A-dur для віолончелі та фортепіано (переклад для контрабаса)

III

1. Драгонетті Д. Концерт A-dur
2. Форе Г. Пробудження
3. Боттезіні Дж. Тарантела
4. Гендель Г.Ф. Соната для гобоя та фортепіано (переклад для контрабаса)

IV

1. Боттезіні Дж. Концерт h-moll
2. Кусевицький С. Сумна пісня
3. Дімітреску А. Селянський танець
4. Марчелло Б. Соната a-moll для віолончелі та фортепіано (переклад для контрабаса)

V

1. Кусевицький С. Концерт fis-moll
2. Александров А. Арія з «Класичної сюїти»
3. Глієр Р. Тарантела
4. Бетховен Л. Соната для валторни та фортепіано (переклад для контрабаса)

6. Система оцінювання курсу

Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, оглядтощо)	Теми, щовиносяться на контрольнийзахід	Максимальний бал за контрольнийзахід
I	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюди на різні види техніки.	25
I	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
I	Семестровий залік	Твір великої форми	50
II	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюди на різні	25

		види техніки.	
II	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
II	Іспит	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми	50
III	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюдів на різні види техніки.	25
III	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
III	Семестровий залік	► Твір великої форми	50
IV	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюдів на різні види техніки.	25
IV	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
IV	Іспит	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми	50
V	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюдів на різні види техніки.	25
V	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
V	Семестровий залік	► Твір великої форми ► Камерна соната	50
VI	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, подвійні ноти (терції, сексти, октави, деціми); ► Два етюдів на різні види техніки.	25
VI	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
VI	Іспит	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми ► Камерна соната	50
VII	Семестровий залік	► Твір великої форми ► Одна п'єса ► Камерна соната	50
VIII	Іспит	► Поліфонічний твір	50

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Твір великої форми ▶ Дві різнохарактерні п'єси ▶ Камерна соната 	
--	--	---	--

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна		шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Політика курсу

Заняття зі спеціального музичного інструменту (скрипка) будуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Підбираючи репертуар, педагог повинний постійно враховувати індивідуальні особливості кожного студента, ступінь його обдарованості, музичного розвитку і спеціальної підготовки. Варто враховувати необхідність виконання музичного твору на досить високому художньому рівні, з належним ступенем технічної досконалості, без «знижок» на незрілість виконавця чи на особливі труднощі твору. Відповідно до цього в індивідуальних планах студентів повинна бути відображена визначена логічна послідовність і поступовість у виборі репертуару.

У репертуар спеціальних класів включається українська та зарубіжна музика різних стилів та жанрів, а також – найдосконаліші в художньому відношенні зразки сучасної музичної літератури.

Однією з найважливіших ланок навчального процесу є робота над етюдами, гаммами й іншим навчально-допоміжним матеріалом. При виборі етюдів та інших інструктивних творів варто керуватися поєднанням художньої значимості з доцільністю їх вивчення для розвитку тих чи інших виконавських навичок. Вивчення етюдів може набувати різних форм в залежності від змісту і характеру поставлених навчальних задач: доведення виконання етюду до певного ступеня довершеності, використання його в плані ознайомлення чи читання нот з листа.

З метою більш тісного контакту зі студентами спеціального класу, а також для формування класу в колективі варто організувати класні заняття так, щоб на них була присутня максимальна кількість студентів.

8. Рекомендована література

1. Агарков О. Вибрато в игре на скрипке. М., 1956.
2. Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке. М., 1965.
3. Бельський Б., Эльбойм Э. Педагогические принципы Л.М.Цейтлина. М., 1990.
4. Волощук Ю.І. Діяльність консерваторії Галицького музичного товариства у Львові з підготовки скрипалів-професіоналів та аматорів // Посвіт: наукове видання УЦКД та КНУКіМ. 2000. Вип. 1. С. 11-13.
5. Волощук Ю.І. Концертне життя Галичини і виконавсько-пропагандистська діяльність провідних галицьких скрипалів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 33 с.
6. Волощук Ю.І. Музичні навчальні заклади Галичини у підготовці скрипалів-професіоналів і аматорів (1848-1939). К.: Знання, 1999. 46 с.
7. Волощук Ю.І. Початок світлої доби. Скрипкова музика композиторів Галичини 20-30-х років у контексті розвитку європейського імпресіонізму // Українська культура. К., 1999. №10. С. 34-35.

8. Волощук Ю.І. СкрипковамузикакомпозиторівГаличини 1919-1939 років у контекстірозвиткуєвропейськогомодернізму // ВісникПрикарпатськогоуніверситету. Мистецтвознавство. Вип. 3. Івано-Франківськ: Плай, 2001. С. 161-169.
9. Волощук Ю.І. Скрипковамузика у творчостікомпозиторівГаличини: національнітрадиції і європейськімодерністськітенденції. К.: Редакція «Бюлетеня ВАК України», 1999. 40 с.
10. Волощук Ю.І. Фаховапідготовкаскрипалів у ВищомумузичномуінститутііменіМ.Лисенка: національнітрадиції та європейськиймистецькийдосвід (1903-1939 рр.) // ВісникПрикарпатськогоуніверситету. Мистецтвознавство. Вип. 2. Івано-Франківськ: Плай, 2000. С. 37-45.
11. Волощук Ю.І. Фундаторгалицькоїскрипковоїшколи // Музика. К., 1999. №3. С.10.
12. Гинзбург Л., Григорьев В. История скрипичного искусства. М., 1990. Т.1. 285 с.
13. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. М., 1954.
14. Ільченко О., Сверлюк Я. Методологічніпроблемипрофесійноїмузичноїосвіти. Рівне, 2004. 375 с.
15. Камилларов Е. О технике левой руки скрипача. М., 1961.
16. Коган Г. У врат мастерства. М., 1961.
17. Лапсюк В. Джерелаукраїнськоїскрипковоїкультури // Музика. К., 1981. №6. С. 25-26.
18. Лапсюк В. КиївськийскрипальМ.Сікард // Музика. К., 1984. №4. С. 30-31.
19. Мострас К. Динамика в скрипичном искусстве. М., 1956.
20. Мострас К. Интонация на скрипке. М., 1948.
21. Мострас К. Ритмическая дисциплина скрипача. М., 1951.
22. Мострас К. Система домашних занятий скрипача. М., 1956.
23. Муратов С. Образно-художественные и технические ресурсы штриховой техники скрипача: Дисс.... канд. иск. К., 1993.
24. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры. М., 1987. 187 с.
25. Стеценко В. Методика навчаннягри на скрипці. Ч.1. К., 1974.
26. Стеценко В. Методика навчаннягри на скрипці. Ч.2. К., 1982.
27. Струве Б. Типовые формы постановки рук у инструменталистов (смычковая группа). М., 1932.
28. Струве Б. Вибрация как исполнительский навык игры на смычковых инструментах. М., 1933.
29. Струве Б. Пути начального развития скрипачей и виолончелистов. М., 1952.
30. Раабен Л. История русского и советского скрипичного искусства. Л.: Музыка, 1978. 199 с.
31. Ямпольский И. Основы скрипичной аппликатуры. М., 1955.

Викладач _____/Волощук Ю.І./

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спеціальний музичний інструмент (дух. та уд. інструменти)
Викладач (-і)	Мельник О. Ю, Вакалюк П. В., Коломієць Т. О.
Контактний телефон викладача	096 3817381
E-mail викладача	melnylolexandr@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	900 год., 30 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>У навчанні і вихованні майбутніх виконавців і педагогів спеціальним класам належить особливо важлива роль. Найважливішою задачею педагога з фаху є виховання в студентів розуміння основної мети – навчитися правдиво розкривати художній задум виконуваних творів і засобами музично-виконавської майстерності доносити його до слухачів. Тому робота в спеціальному класі спрямована головним чином на усвідомлення і творче втілення студентом змісту, форми, стилю виконуваних творів і на оволодіння різноманітними засобами художньої майстерності.</p> <p>Плідність цієї роботи значною мірою обумовлюється розвитком творчої ініціативи і самостійності студента. Постійне стимулювання творчої ініціативи студента, виховання в нього навичок самостійної роботи є однією з головних задач музичного виховання.</p> <p>Прагнучи до найбільш досконалого виконання, усіяко розвиваючи віртуозну техніку, роз'яснюючи шляхи і методи оволодіння прийомами гри на інструменті, потрібно виховувати в той же час правильне розуміння музично-виконавської техніки, що є лише засобом утілення художньо-виконавських задумів. Особливе місце повинна займати робота над оволодінням співучим змістовним тоном у широкому змісті цього слова. Виховання художньої і технічної сторін музично-виконавської майстерності варто здійснювати в їхній нерозривній єдності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості артистів оркестрів, камерних ансамблів, вчителів (викладачів) спеціального музичного інструменту (духові та ударні інструменти) музичних шкіл, шкіл мистецтв, музичних коледжів (училищ) та коледжів культури і мистецтв.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Знати: <ul style="list-style-type: none"> ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій; ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму; ▶ методику поетапного вивчення твору; ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога; ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою; ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування. ✓ Вміти: <ul style="list-style-type: none"> ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів; ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми скрипкової гри; 	

- ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
- ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
- ▶ читати з листа;
- ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

- ▶ Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
- ▶ Здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
- ▶ Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на музичному інструменті, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
- ▶ Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками.
- ▶ Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик.
- ▶ Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській та педагогічній діяльності.
- ▶ Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в процесі виконавської діяльності.
- ▶ Здатність сприймати новітні концепції в сфері музичного виконавства, музикознавства, методології, музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин - 900
індивідуальні заняття	312
самостійна робота	588

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - VIII	Музичне мистецтво	I – IV роки навчання	Нормативний

Тематика курсу

Річний план-мінімум

I курс

6. Два твори великої форми
7. Чотири різнохарактерні п'єси
8. Етюди (5-6)
9. Гама, арпеджіо D_7 , VII_7 зм

II курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. Етюди (5-6)
4. Гама, арпеджіо D_7 , VII_7 зм

III курс

1. Два твори великої форми
2. Чотири різнохарактерні п'єси
3. Етюд (5-6)
4. Гами, арпеджіо, D₇, VII₇ зм
5. Камерна соната

IV курс

1. Твір великої форми
2. Дві різнохарактерні п'єси
3. Етюд (4)
4. Камерна соната

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ІСПИТОВИХ ПРОГРАМ

Для переходу на другий курс

Фагот

- Е. Боцца. "Речетатив, сициліана, скерцо."
В.А.Моцарт. Концерт сі-бемоль-мажор.
В.Гомоляка. Скерце для фагота і фортепіано.
Й.С.Бах. Арія.
А.Капароле. Соната для фагота і фортепіано.

Флейта

- Й.С.Бах. Сонета мі-мінор, до- мажор.
Й.С.Бах. Партіта ля-мінор, до-мінор.
А. Вівальді. Концерт соль-мінор (Ніч).
Ф.Девен. Концерт соль-мажор.
В.А. Моцарт. Концерт соль-мажор.
Ж. Колодуб. Поема.
А. Казелла. Баркоролла і скерцо.
С. Василенко. Сюїта "Навесні".
Ф. Гадер. Ноктюрн і алегро скерцандо.
Б.Годар. Ідилія. Вальс.
Г. Форте. Фантазія.

Гобой

- Т.Альбіноні. Концерт ре-мажор.
Г. Телеман. Соната ля-мінор.
Г. Гендель. Концерт соль-мінор.
Ф. Шуберт. Ave Maria.
А. Кос-Анатольський. Романс.

Кларнет

- Вебер К. «Концерт №1»
Гомоляка В. «Рапсодія»

Саксофон

- Бах Є. С. «Соната №4»
Носов В. «Ноктюрн»

Труба

Твори великої форми:

- Дж.Тартіна «Концерт As-dur»
Ф.Верачіні «Концерт c-moll»
Дж.Мартіні «Токката D-dur»

П'єси:

- А.Рубінштейн «Мелодія»
А.Онегер «Інтрада»

В.Пескін «Поєма №1»

Валторна

Твори великої форми:

Ж. Доніцетті Концертино для валторни з оркестром
В. Белліні Концерт фа мажор для валторни з оркестром
В.А. Моцарт Концерт № 1 для валторни з оркестром

П'єси:

Г. Перселл Арія (Перекладення А.Усова)
Г.Ф. Гендель Пастораль
Г.Ф. Гендель Ларгетто
І. Пахелбель Канон ре мажор
К. Сен-Санс Концертна п'єса
О. Скрябін Романс

Тромбон

Твори великої форми:

Ж. Сенайє «Allegro spiritoso»
П. Чайковський «Ноктюрн»
П. Чайковський «Осіньна пісня»
П. Деліз «Ноктюрн Шопена для тромбона та фортепіано»
Ф. Давід «Концертино для тромбону та фортепіано»
Гассе «Буре та Менует» перекладення для тромбону та фортепіано А. Скобелева.
В. Блажевич Концерт для тромбону та фортепіано
В. Успенський Концертино для тромбону з оркестром
М. Римський-Корсаков Концерт для тромбону з духовим оркестром
З. Стоєвський Фантазія для тромбону та фортепіано

П'єси:

Є. Боцца «Балада»
Г. Окунев «Дві п'єси для тромбону та фортепіано»
Ж. Металіді «Чудовий тромбон»
І. Смірнов «Елегія»
А. Рубінштейн. «Мелодія»

Туба

Твори великої форми:

Б. Марчело Соната F-dur
Й. Галіфрд Соната №3
Б. Кохен Романс та Скерцо
Ф. Бенсрікуто Концерт для туби з оркестром
В. Блажевич Концерт №5
Ф. Вотц Концертино

П'єси:

Кротов-Блажевич Концертний етюд
П. Чайковський Аріозо короля Рене з опери «Іоланта»
А. Федов Молдавська концертна п'єса
М. Жербін Прелюдія-Вокаліз
А. Фраскетполь Варіації для туби та фортепіано
Х. Пейнпер Концертна п'єса

Ударні інструменти

Ксилофон та марімба

1. Ю. Лабурда Соната
2. Б. Гуммель Марімбана
3. Г.Черненко Струмок
4. О.Массер Етюд Ля бем.маж
5. Н.Флігель Рапсодія
6. З.ФінкБату Ферінгі
7. Т.Танака 2 моменти
8. І.С.Бах Сюїта №3 До мажор
9. П.Крестон Концертино
10. П.Таннер Анданте
11. А.Гомеш Фламенко
12. Ф.Дюпін Ле вело
13. Д.Мійо Концерт
14. Д.Шостакович Полька
15. П.Смедбек Етюд
16. Т.Браун Мексиканські наспіви
17. Т.Медек 5 п'єс
18. М.Моріффт Естудіо
19. Д.Фрідман Північна зірка
20. А.Гомеш Танок дощу
21. П.Керролл Музика
22. А.Ціроні Портрет в мелодії
23. К.Абе Дума про сакуру
24. Г.Грін Дощик
25. О.Делансі Розервуд блюз
26. А.Хачатурян Пошуки Івана
27. Д.Масланка Сюїта
28. Н.Розауро Бразільєра
29. М.Ельстер 4 п'єси
30. Е.Хатч Сюїта
31. М.Кнаккергаард Мобіл №3
32. У.Массер Скерцо-каприс
33. Т.Пітфілд Соната

Вібрафон

1. І.С.Бах Арія, менует, бурре
2. З.ФінкВібрафон-сюїта
3. Л.Мілан Павана
4. М.Гізецькі Ритмічний вальс
5. Д.Телеман Фантазія №7
6. Н.Розауро Прелюдія та блюз
7. М.Скорик Мелодія
8. О.Пітерсон Східна балада
9. Р.Вінер Рефлексія латинська пісня
10. П.Дезмонд Пробуєм на 5
11. Ф.Сор Аллегретто
12. І.Фролов П'єса в стилі блюз
13. Г.Бартон 5 п'єс
14. Н.Гленні 3 хорали

Малий барабан

1. Д.Палієв Етюд з ф-но
2. З.ФінкТроммель сьюїта
3. З.ФінкСоло-п'єси/для м.б./
4. Д.Хеслінг Тема та варіації
5. Х.Харр Падіння Парижу /з ф-но/
6. М.Колграсс 6 соло
7. В.Стріт Свінг даун
8. З.Фрінк Салют Женева
9. Е.Кохс Соната для м.барабана
10. А.Каппіо Чарджері

Для переходу на третій курс

Фагот

- І. Костман. Концертний етюд №1 для фагота і фортепіано.
 К.М.Вебер. Концерт фа-мажор.
 І.Каллівода. Варіації і рондо.
 І.Х.Бах. Концерт мі-бемоль мажор.
 Г.Гендель. Соната соль-мінор.

Флейта

- В.А.Моцарт. Концерт ре-мажор.
 Ф. Девен. Концерт мі-мінор.
 Я. Стаміц. Концерт ре-мажор.
 К.Ф.Е.Бах. Концерт ре-мінор.
 Ф.Пуленк. Сонета.
 М.Лисенко. Фантазія на дві українські.
 Ф.Гобер. Фантазія.
 Б.Барток. Сьюїта венгерських наспівів.
 С. Василенко. Сьюїта На весні.
 В.Попп. Російська фантазія.
 М.Равель. Вокаліз в формі хабанери.

Гобой

- Т. Альбіноні. Концерт ре-мінор.
 А. Вівальді. Концерт до-мажор.
 Д. Чимароза. Концерт для гобоя з фортепіано.
 Е. Етгард. Ноктюрн Міньон.

Кларнет

- Іщенко Ю. «Соната»
 Василенко С. «Східний танець»

Саксофон

- Ібер Ж. «Камерне концертино»
 Колодуб Л. «Гуцульські старосвітські награвання»

Труба

Твори великої форми:

- Б.Асаф'єв «Соната для труби з фортепіано»
 О.Б'яме «Концерт для труби і фортепіано»
 Б.Мартіну «Соната для труби і фортепіано»

П'єси:

- В.Гончаренко «Арія», «Романс»
 К.Глюк «Мелодія»
 Ф.Ліст «Как дух Лауры»
 Е.Гріг «Весна»

Валторна

Твори великої форми:

- Й. Гайдн Концерт № 2 ре мажор для валторни з оркестром
- В.А. Моцарт Концерт № 2 мі-бемоль мажор для валторни з оркестром
- Л. Моцарт Концерт ре мажор для валторни з оркестром
- Р. Глієр Концерт для валторни або голосу з оркестром

П'єси:

- К.В. Глюк Мелодія з опери «Орфей»
- Л.В. Бетховен Аделіада
- О. Глазунов Елегія пам'яті Ф. Ліста
- В. Щербачев Пavana
- Д. Шостакович Адажіо
- Ф. Штраус Ноктюрн
- В.А. Моцарт Рондо
- А. Страделла Арія

Тромбон

Твори великої форми:

- І. Альбрехтсбергер Концерт для тромбону з оркестром
- Г. Гендель Соната III перекладення для тромбону та фортепіано Ріхард Повел
- Б. Марчелло Соната № 1 перекладення для тромбону та фортепіано А. Острандер
- Б. Марчелло Соната № 3 перекладення для тромбону та фортепіано К. Браун
- Г. Телеман Соната перекладення для тромбону Р. Вейрон-Лакрокс
- А. Томазі Концерт для тромбону з оркестром
- С. Шулєк Соната для тромбону та фортепіано
- В. Блажевич Концерт № 3 для тромбону та фортепіано
- К. Шунєнбек Рапсодія для тромбону з оркестром
- В. Блажевич Концерт № 1 для тромбону і фортепіано

П'єси:

- А. Власов. Фонтану Бахчисарайського дворца. Редакція для тромбона и фортепиано Г. Страутмана
- В. А. Моцарт. Арія цариці ночі. Из оперы "Волшебная флейта".
- Ф. Шуберт. Allegretto grazioso. Обработка для виолончели и фортепиано
- Д. Федов Молдавське капричіо

Туба

Твори великої форми:

- Ж. Кастерее Сонатина для тромбонута фортепіано
- Г. Екельс Соната перекладення для тромбону та фортепіано
- І. Галліард Соната V для тромбону та фортепіано
- Б. Марчелло Соната № 2 мі-мінор перекладення для тромбону та фортепіано К. Браун
- Б. Марчелло Соната № 7 фа мажор перекладення для тромбону та фортепіано А. Острандер
- Н. Рота Концерт для тромбону з оркестром
- Д. Буржуа Концерт для тромбону з фортепіано
- Б. Дваріонас Тема з варіаціями
- В. Блажевич Концерт № 5 для тромбону і фортепіано
- Л. Любовський Соната для тромбону та фортепіано

П'єси:

- І. Альбеніс «Танго»
- М. Арнольд «Фантазія для тромбона соло»
- Е. Кук Болівар для тромбону з оркестром
- П. Ньюкс Концертна п'єса для тромбону та фортепіано

Ударні інструменти

Марімба

1. Г.Стоут 2 Мексиканські танці
2. Г.Черненко Етюд-каприс
3. Д.Стенгерт Медитації
4. Л.Глассок Лідека
5. Р.Чапель Марімба-стиль
6. Г.Стівенсон Ритм-каприс
7. А.Томас Мерлін 2ч.
8. М.Боо П'єси від «Р» 4ч.
9. О.Массер Прелюдія
10. Г.Хензе 5 сцен для мар.
11. М.Бурріт Карітас
12. С.Сміт Лінкс
13. Д.Масланка Варіації 3ч.
14. Н.Розауро Коцнерт з ф-но
15. І.С.Бах Сонати а мін в мін
16. А.Коннель Концерт для мар.
17. А.Мійоші Конверсейшн
18. Б.Гуммель Мерімбана
19. І.Альбеніс Астурія
20. Г.Бартон Катапульт
21. Р.Курка Концерт
22. В.Делеру Блюз
23. Г.Черненко Ручей
24. В.Кокоско Сюїта 5ч.
25. Е.Саммут 4 ротації
26. Ю.Лабурда Соната

Вібрафон

1. М.Глентворт Блюз для Джільберта
2. П.Махоуті Соло
3. І.Фролов П'єса в стилі блюз
4. Г.Черненко Аль секко
5. А.Фріз Дотик
6. Є.Подгайц Наспів та рондо
7. І.Леснік Опівночі
8. Л.Співак Сиціліана
9. А.Фріз Іфф
10. М.Скорик Мелодія
11. В.Тайбер Весна
12. С.Хмельов Дзвоники

Малий барабан

1. З.Фінк Троммельсюїта
2. Е.Кохс Соната для м.барабана
3. Д.Делякюз Тест-тамбуро
4. Т.Живкович Перко де концерто

5. К.Бооне Вальс тауерс
6. З. Фінк Джонго
7. Д.Стоун Кройцепункт
8. З.ФінкПартита
9. В.Лілофф Акцент та рикошет

Літаври

1. З.ФінкСоло для літавр 9ч.
2. К.Лайнер Соната 4ч.
3. Х.Харр Падіння парижу
4. П.Пті Сальмігондіс
5. К.Кутельє Етюди з ф-но
6. Д.Делеру Миттевості
7. О.Черепнін Соната з ф-но 3ч.
8. А.Руссель Па де де
9. Е.Мірзоян Симфонія для стр.-Соло
10. Ф.Зем Капрічіо 3ч.

Для переходу на четвертий курс

Фагот

К.М.Вебер. Венгерська фантазія.
 А.Тансман. Сонатіна .
 І.Гуммель. Концерт фа-мажор.
 М.Мільде. Концерт №2.
 Ф.Данці. Концерт фа-мажор.

Флейта

К.Рейнеке. Концерт ре-мажор.
 А.Вівальді. Концерт до-мінор.
 К.Ф.Е.Бах. Концерт ре-мінор .
 О.Тактакішвілі. Соната до-мажор.
 К.Рейнеке. Соната “Ундіна”.
 В.Губаренко . Концерт.
 А.Ф.Доплер. Венгерська фантазія пастораль.
 Жорж Ю. Фантазія.
 П.Хіндеміт. Соната.

Гобой

Бах-Марчелло. Концерт до-мінор.
 Гідаш. Концерт ре-мажор.
 А. Вівальді. Концерт ля-мінор.
 Р. Глієр. Анданте.
 Л. Колодуб. Гуцульські Старосвітські награвання.
 Л. Бассі. Ноктюрн Ламенто.

Кларнет

Россіні Дж. «Інтродукція, тема і варіації»
 Дебюссі К. «Місячне сяйво»

Саксофон

Паганіні Н. «Венеціанський карнавал»
 Ревчун А. «Концертний етюд»

Труба

Твори великої форми:

Б.Марчелло «Соната F-dur»
 Й.Гайдн «Концерт для труби Es-dur»

В.Брандт «Концертштюк» для труби з оркестром

П'єси:

Е.Едгар «Салют любови»

Ф.Шопен «Етюд №3»

І.Альбеніс «Севілья»

Ф.Шопен «Ноктюрн»

Валторна

Твори великої форми:

Ж.М. Гайдн Концертино ре мажор

В.А. Моцарт Концерт № 3 мі-бемоль мажор для валторни з оркестром

П. Хіндеміт Концерт для валторни з оркестром

Л. Колодуб Коцерт № 2 для валторни з оркестром

П'єси:

А. Фаттах Лірична п'єса

М. Федоров Скерцо

А. Жиліннськіс Романс

Е. Кук Болівар

Р. Глієр Ноктюрн

А. Корімов Ноктюрн

Р. Штраус Анданте

С. Солатинський Сонатине алегро

М. Жиганов Романс

Тромбон

Твори великої форми:

Ж. Кастереде Сонатина для тромбонута фортепіано

Г. Екельс Соната перекладення для тромбону та фортепіано

І. Галліард Соната V для тромбону та фортепіано

Б. Марчелло Соната № 2 мі-мінор перекладення для тромбону та фортепіано К. Браун

Б. Марчелло Соната № 7 фа мажор перекладення для тромбону та фортепіано А. Острандер

Н. Рота Концерт для тромбону з оркестром

Д. Буржуа Концерт для тромбону з фортепіано

Б. Дваріонас Тема з варіаціями.

В. Блажевіч Концерт № 5 для тромбону і фортепіано

Л. Любовський Соната для тромбону та фортепіано

П'єси:

І. Альбеніс Танго Op. 165, № 2

М. Арнольд Фантазія для тромбона соло

Е. Кук Болівар для тромбону з оркестром

П. Ньюкс Концертна п'єса для тромбону та фортепіано

Туба

Твори великої форми:

Т. Стевенс Варіації в стародавньому стилі. (Edition Bim, Switzerland, 1990)

Б. Марчело Соната F-dur (Edition Musica, Budapest 1962)

Д. Скарлаті Соната сі-бемоль мажор (перекладення для туби та фортепіано Тепер Л.Д. Самара 2003)

А. Кореллі Соната ре мінор (перекладення для туби та фортепіано Тепер Л.Д. Самара 2003)

Л. Колодуб Епічне концертино (1976)

А. Нестеров Концерт для тромбона с оркестром («Музыка», Москва 1969 г.)

Я Кутцір Концертино (Edition Bim, Switzerland, 1990)

О. Лебедев Концерт № 1 («Музыка», Москва 1980г.)

Е. Боцца Прелюдія та алегро (Alphonse Leduc, Paris 1953)

П'єси:

- Б. Броугхтон Соната для туби та фортепіано (Masters Music Publications, Inc. 1987)
Л. Башмаков Кацазіоне для туби соло (Edition Fazer. Helsinki 1976)
В. Блажевіч Концертний ескіз № 5 (Гос. Муз. Издательство, Москва 1950 г.)
Д. Убер Легенда про сплячого ведмеда (Almitra music co. 1986)
Е. Боцца Концертино (Alphonse Leduc, Paris 1967)
Ж. Кастеред Концертна фантазія («Музыка», Москва 1976 г.)

Ударні інструменти

Маримба

1. М.Лисенко Токата
2. М.Скорик Партита № 2
3. Д.Масланка Варіації
4. Т.Маюзамі Концертино
5. Ц.Массер Прелюдія
6. Н.Ротвер Експрес
7. М.Бурріт Карітас
8. Д.Шостакович Полька
9. І.С.Бах Соната
10. Д.Мійо Концерт
11. Х.Стевена Ритм-капріс
12. К.Ервін Віртуозне соло
13. М.Мікі Натхнення
14. І.Стравінський Скерцо
15. Д.Скуг Вода і вогонь
16. Д.Палієв Миттевість
17. Д.Чапшель Марімбові стилі
18. Н.Живкович Фруктус

Вібрафон

1. А.Фріз Дотик
2. І.Фролов Блюз
3. Т.Монк Опівночі
4. М.Гізецькі Ритм-вальс
5. Подгайц Наспів та рондо
6. М.Скорик Мелодія
7. Г.Черненко Al secco
8. Д.Палієв Наспів
9. Н.Розауро Ven vindo
10. Е. Гленні 3 хорали

Літаври

1. О.Черепнін Концертино
2. З.Зінк Тромельсюїта
3. Е.Біжо Тімпаніана
4. Е.Кохс Соната
5. А.Ридін Партита
6. К.Боонс Вальс
7. Д.Палієв Етюд
8. Д.Стоун Рикошет

9. Е.Мірзоян Соло з симфонії
10. Й.Лілофф Етюд №2
11. С.Грімо КORTEЖ
12. З.ФінкДжонго
13. В.Шинстайн Тімполеро
14. Д.Палієв Етюд № 10

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ

Фагот

Ф.Телеман. Соната фа-мінор.
 В.Румчак. Есемески.
 І.С.Бах . Прелюдія №8.
 М.Біч. Концертино для фагота.
 Е.Денісов. Соната.

Флейта

К.Рейнеке. Соната “Ундіна”.
 А. Штогаренко. Девертисмент.
 С.Прокоф’єв. Соната.
 Ж.Ідер. Концерт .
 В.Бібік. Концерт.
 А.Ф.Доплер. Валанська фантазія.
 Дж.Бріччальді. Венеціанський карнавал.
 Ф.Борн. Фантазія на тему опери “Кармен.”
 А.Казелла. Сициліана і бурлеска.
 В.Цибін. Тарантелла.

Гобой

Й. Гайдн. Концерт до-мажор.
 Ф. Пуленк. Соната для гобоя з фортепіано.
 Л. Колодуб. Українські витинанки для гобоя соло.
 Т. Альбіноні. Адажіо.

Кларнет

Верді-Бассі «Концерта фантазія»
 Мессаже А. «Конкурсне соло»
 Пауер І. «Монолог»
 Виконання п`єси – на одному із споріднених інструментів (малий кларнет (in-es), бас-кларнет)
 Камерна соната

Саксофон

Ібер Ж. «Камерне концертино»
 Бонно П. «Концертна п`єса в джазовому стилі»
 Тараненко І. «Птах зі зламаним крилом (соло)»
 Виконання п`єси – на одному із споріднених інструментів (саксофон-сопрано, альт, тенор, баритон)
 Крестон П. «Соната»

Труба

Твори великої форми:

Г.Телеман «Концерт для труби D-dur»
 С.Василенко «Концерт для труби з оркестром»
 О.Гедіке «Концерт для труби з оркестром»
 А.Арутюнян «Концерт для труби з оркестром»

П'єси:

Д.Енеску «Легенда»
П.Гертель «Ноктюрн»
Л.Хінтце «Каватина»
Дж.Хартман «Фачіліта»

*Валторна***Твори великої форми:**

Ф. Данці Концерт Мі мажор
І.В. Штіх (Дж. Пунто) Концерт № 5 для валторни з оркестром
К. Каделські Концертино
В. Мезейс Концерт для валторни

П'єси:

В. Шебалін Мелодія
Е. Русанов Мелодія
М. Лисенко Елегія
М. Даутов Колискова
С. Ямомото Сакура Сакура
Я. Іванов Вечірня пісня
К. Брігсса Вечірня молитва

*Тромбон***Твори великої форми:**

К.М. Вебер «Романс» для тромбонута фортепіано.
І. Галліард Соната III перекладення для тромбону та фортепіано Ж. Кларк І. Галліард Соната IV для тромбону та фортепіано
Г. Гендель Концерт для тромбону та фортепіано перекладення К. Брауна
Е. Сачсе Концерт фа-мажор для тромбону та фортепіано
Е. Евайзен Соната для тромбону та фортепіано
Л. Грюндаль Концерт для тромбону з оркестром
З. Стоєвський Фантазія для тромбону з оркестром
С. Шулек Соната для тромбону та фортепіано

П'єси:

С. Адлер Вокаліз II концертний етюд для тромбону соло
П. Боні Капричіо для тромбону та фортепіано
Є. Боцца Балада
Ж. Філас Соната для тромбону та фортепіано
О. Фрейшман Концерт для тромбону з оркестром

*Туба***Твори великої форми:**

Дж. Гарз Концерт для туби (Molenaar, Holland 1960)
Дж. Сенайлле Інтродукція та алегро спірітозо (Hinricheen Edition. 1964)
І. Бах – Соната 1-2-3 ч.
І. С. Бах Вісім маленьких прелюдій та фуг для органа (перекладення для туби та фортепіано Тепер Л.Д. Самара 2003)
А. Аріості Соната ре мажор (перекладення для туби та фортепіано Тепер Л.Д. Самара 2003)
І. Жевтік Концерт з симфонічним оркестром (Edition Bim, Switzerland, 1992)
П. Хендиміт Соната (Schott, Paris 1957)
К. Купер Туба-табу
О. Арутюнян Концерт (Edition Bim, Switzerland, 1993)
Я. Кутцир Сонатина
Л. Колодуб Епічне концертино (рукописні ноти 1976 р.)

П'єси:

- A. Catozzi Beelzebub (MCMXXXII by Carl Fischer Inc., New York 1959)
A. Мартеллі Діалог («Музыка», Москва 1976 г.)
A. Пріор Блакитні дзвони Шотланії (Published by Carl Fischer, Inc.. New York 1959)
A. Томазі Бути чи не бути! («Музыка», Москва 1976 г.)

*Ударні інструменти***Маримба**

1. Р.Хейбл Токката
2. Н.Розауро Концерт
3. Р.Рейнольдс Острови архіпелагу
4. Е.Копецкі Конц.етюд
5. Коппель Концерт для марімби
6. З.Фінк Етюд де люкс
7. М.Мікі Марімба спірічуелз
8. Р.Едвардс Танок
9. Д.Серрі Рапсодія
10. К.Абе Козак
11. І.С.Бах Соната а мінор
12. А.Гомеш Рівулетс

Вібрафон

1. І.Леснік Північна п'єса
2. Г.Бьортон Дзвони сонця
3. Н.Розауро Соната
4. К.Такайоші Імпров
5. Я.Губанов Роздуми
6. Н.Нільсен Симфонія льоду
7. О.Пітерсон Східна балада

Перкусія (Літаври, М.барабан та ін.ударні ін-ти)

1. К.Лайпер Соната 4ч.
2. П.Пті Сальмігондіс
3. Д.Лелеру Миттєвості
4. Ф.Зем Капріччіо
5. Н.Живкович Пензо де кцнцерто
6. С.Бодо 3 танці
7. Ф.Сансьєр Триптих
8. К.Райнер Соната
9. Б.Гуммель Концерт
10. Д.Кастераде Альтернант
11. Н.Розауро Американдас
12. М.Міхаловіч Імпровізації
13. Л.Брауер Варіації
14. Т.Ростімащенко Сюїта
15. С.Пле Танці
16. Я.Губанов Сюїта
17. Б.Гуммель Куатро пезз
18. Д.Ксенакіс Ребоундс

6. Система оцінювання курсу			
Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, (терції, сексти, октави, децими); ► Два-три етюди на різні види техніки.	25
I	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
I	Семестровий залік	Твір великої форми	50
II	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди ► Два-три етюди на різні види техніки.	25
II	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
II	Іспит	► Твір великої форми	50
III	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди ► Два-три етюди на різні види техніки.	25
III	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
III	Семестровий залік	► Твір великої форми	50
IV	Технічний залік	► Два-три етюди на різні види техніки.	25
IV	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
IV	Іспит	► Поліфонічний твір	50

		► Твір великої форми	
V	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди, ► Два етюди на різні види техніки.	25
V	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
V	Семестровий залік	► Твір великої форми ► Камерна соната	50
VI	Технічний залік	► Гама, тризвуки, септакорди ► Два-три етюди на різні види техніки.	25
VI	Академічний концерт	Дві різнохарактерні п'єси	25
VI	Іспит	► Поліфонічний твір ► Твір великої форми ► Камерна соната	50
VII	Семестровий залік	► Одна п'єса ► Камерна соната	50
VIII	Іспит	► Твір великої форми ► Дві різнохарактерні п'єси ► Камерна соната	50

Шкала оцінювання успішності

університетська		національна	шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Політика курсу

Заняття зі спеціального музичного інструменту будуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Підбираючи репертуар, педагог повинний постійно враховувати індивідуальні особливості кожного студента, ступінь його обдарованості, музичного розвитку і спеціальної підготовки. Варто враховувати необхідність виконання музичного твору на досить високому художньому рівні, з належним ступенем технічної досконалості, без «знижок» на незрілість виконавця чи на особливі труднощі твору.

Відповідно до цього в індивідуальних планах студентів повинна бути відображена визначена логічна послідовність і поступовість у виборі репертуару.

У репертуар спеціальних класів включається українська та зарубіжна музика різних стилів та жанрів, а також – найдосконаліші в художньому відношенні зразки сучасної музичної літератури.

Однією з найважливіших ланок навчального процесу є робота над етюдами, гаммами й іншим навчально-допоміжним матеріалом. При виборі етюдів та інших інструктивних творів варто керуватися поєднанням художньої значимості з доцільністю їх вивчення для розвитку тих чи інших виконавських навичок. Вивчення етюдів може набувати різних форм в залежності від змісту і характеру поставлених навчальних задач: доведення виконання етюду до певного ступеня довершеності, використання його в плані ознайомлення чи читання нот з листа.

З метою більш тісного контакту зі студентами спеціального класу, а також для формування класу в колектив варто організовувати класні заняття так, щоб на них була присутня максимальна кількість студентів.

8. Рекомендована література

Базова

1. Абдулаев А Теория и практика исполнительства на гобое Баку, 1968
2. Андреев Е О работе над продолжительными звуками, гаммами, арпеджио и основными штрихами в процессе индивидуальных занятий с музыкантами М, ВДФ при МГК, 1964
3. Апатский В. Теория и практика игры на духовых инструментах. Музична Україна, 1989
4. Апатский В О динамике на фаготе Методика обучения игре на духовых инструментах (Очерки) Выпуск 3 Под редакцией ЮА Усова М1971
5. Апатский В Опыт экспериментального исследования дыхания и амбушюра духовика Методика обучения игре на духовых инструментах (Очерки) Выпуск 4 Под ЮАУсова М1976редакцией
6. Апатский В Н Основы теории методики духового музыкально-исполнительского искусства – Киев, НМАУ им П И Чайковского, 2006 – 432с
7. Апатский ВН, Терёхин РП Методика обучения игре на фаготе М, Музыка,
8. Благодатов Г.Кларнет. М.: Музыка, 1965.
9. Блажевич, ВМ Школа коллективной игры на духовых инструментах / ВМ Блажевич – М, 1948
10. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України. Основи, 2000 р.
11. Гарань В Работа тромбониста над звуком Киев, 1980
12. Григорьев Б Освоение позиций и постановка правой руки на тромбоне Методика обучения игре на духовых инструментах (Очерки) Выпуск 3 Под редакцией ЮА Усова М1971
13. Гриценко Ю Экспериментальные исследования некоторых особенностей звукоизвлечения и интонирования на валторне М, 1979
14. Гриценко ЮИ Технология освоения валторны М, Музыка, 1991
15. Готліб А. Основы ансамблевой техники. Музыка, М. 1971 р.
16. Денисов Э. Ударные инструменты в современном оркестре. Сов. Композитор, М. 1987.
17. Диков В.Методика обучения игры на кларнете. М.: Музыка, 1983
18. Диков, Б. Методика обучения при игре на духовых инструментах / Б. Диков. – М. : Гос. муз.изд-во, 1973.
19. Должиков Ю Н Техника дыхания флейтиста // Вопросы музыкальной педагогики // Сб ст вып 4 – М Музыка, 1983 С 6–19 с
20. Должиков Ю Техника дыхания флейтиста Вопросы музыкальной педагогики М,

- Музыка, 1983, вып4
21. Дмитриев Г Ударные инструменты: трактовка и современное состояние – М.Иванов В. Саксофон. М.: Музыка, 1990
 22. Круль П. Східнослов'янська інструментальна культура: історія, витоки і функціонування. Івано-Франківськ, 2006 р.
 23. Круль П. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу. К., 2000 р.
 24. Круль П. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу. Київ, 2000
 25. Левин С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. Ленинград, Музыка, 1983
 26. Манжора Б. Методика навчання гри на тромбоні. К.: музична Україна, 1986
 27. Методика обучения игре на духовых инструментах (Очерки). Выпуск. 1. (под редакцией Е.В.Назайкинского), М., 1964; Выпуск 2. (под редакцией Ю.А.Усова), (под редакцией Ю.А.Усова), М., 1976. М.,1966; Выпуск 3. (под редакцией Ю.А. Усова), М., 1971; Выпуск
 28. Мюльберг К. Теоретичні основи навчання гри на кларнеті. К.:Музична Україна, 1975.
 29. Носирев С. Методика навчання гри на гобої. К.: Музична Україна, 1971
 30. Платонов Н.И. Вопросы методики обучения игре на духовых инструментах. М., Музыка, 1958
 31. Пшосвалюк В. Т. Мистецтво гри на трубі в Україні: Монографія. – К., 2006. – 400 с.
 32. Пшосвалюк В. Т. Щоденні самостійні вправи трубача: Навч. посібник. – К., 2003. – 56 с.
 33. Пшосвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі в Україні: Навч. посібник. – К., 2006. – 368 с.
 34. Пшосвалюк В. Щоденні самостійні вправи трубача. К.: 2003
 35. Тризно Б. Флейта. М.: Музыка, 1967.
 36. Усов Ю Ежедневные упражнения трубача Методика обучения игре на духовых инструментах (Очерки) Выпуск 3 Под редакцией ЮА Усова М1971
 37. Усов Ю Состояние методики обучения игре на духовых инструментах и пути дальнейшего её совершенствования // Проблемы музыкальной педагогики редактор МА Смирнов) – М: Московская госуд консерватория, 1981(ответственный
 38. Усов, Ю Вопросы музыкальной педагогики / Ю Усов – М, 1991
 39. Федотов А. Методика обучения игре на духовых инструментах. М.,1975.

Викладач _____ **/Мельник О.Ю./**

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (фах та концертно-камерний спів)
Викладач (-і)	Вишнеvsька С. В., Стасько Г. Є., Михайлюк Х. О., Пірус В. С., Стефанюк М. П., Велка О. П., Рось З. П., Попелюк М. В., Конвалюк У. В., Шевченко Н. С.
Контактний телефон викладача	095 230 69 97
E-mail викладача	vyshnevskas@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	900 год., 30 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Згідно розкладу індивідуальних занять
2. Анотація до курсу	
<p>Дана дисципліна належить до циклу професійної та практичної підготовки майбутніх спеціалістів і складає основу навчального процесу. Вона розрахована на весь період навчання за даною спеціальністю. Підготовка вокалістів спрямована на формування відповідного рівня вокальної техніки, яка б дозволила спеціалістам працювати у професійних музичних закладах філармонійно-театрального спрямування, а також, проводити навчальну роботу з різновіковими категоріями дітей та дорослих в спеціалізованих школах, студіях. Вокально-технічна підготовка передбачає: формування академічної та естрадної манери голосоутворення; розвиток повного діапазону голосу виконавців (2,5 – 3 октави) зі збереженням індивідуальних тембральних фарб голосу та однорегістровим голосоведенням (вирівнюванням регістрових переходів) з дотриманням орфоепічних норм як української, так і іноземних мов, чіткою і виразною дикцією; артистизм і сценічність втілення художнього образу та творчого задуму композитора. До переліку вокальних творів, які опрацьовуються у вокальних класах посеместрово (6-8 творів різного характеру і складності) належать: класичні твори (старовинні арії, класичні арії, солоспіви, обробки народних пісень композиторів-класиків в супроводі фортепіано); твори сучасних композиторів (пісні, романси, обробки народних пісень в супроводі ф-но /фонограми); народні та сучасні пісні в оригінальних аранжуваннях тощо. Контроль за виконанням програмових вимог здійснюється викладачами кафедри (модульні здачі, академічні концерти, заліки та іспити в концертному виконанні). Критеріями оцінювання якості набутих знань і умінь студентами служать, насамперед, чистота інтонування, темброва однорідність, технічні навички – дихання, дикційна виразність, фразування, складність репертуару та художнє відтворення образу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської, музикознавчої, дослідницької, педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва; здатні створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням вокальними техніками, прийомами та виконавськими методиками; здатні оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків. Підготовка фахівців мистецької галузі, які володіють художньою музично-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності в якості солістів (артистів) хорів, вокальних ансамблів, вчителів (викладачів) сольного співу музичних шкіл, шкіл мистецтв, музичних коледжів (училищ) та коледжів культури і мистецтв.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p>	

✓ **Знати:**

- особливості вокально-практичної роботи в різновікові періоди;
- особливості роботи нервово-м'язової системи організму співаючого;
- акустичні якості звучання головного і грудного регістрів голосу та можливості їх згладжування;
- особливості роботи резонаційної системи в головній («маска», череп) та грудній (груди, ребра) ділянці людського організму;
- специфіку використання в співі т.зв. «імпедансування» (мікстування);
- вокальну орфоєпію та методи подолання недоліків співу і вад мовлення;
- педагогічні засади формування вокальних навичок;
- стилеві особливості виконання творів композиторів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- засоби художнього втілення композиторського задуму;
- методику поетапного вивчення твору.

✓ **Вміти:**

- самостійно опрацьовувати вокальні вправи, проводити «розспівку» голосу;
- володіти стійкою інтонацією на опорі звука (у високій позиції співу);
- володіти методами самоаналізу і самовдосконалення роботи;
- мати добре розвинений вокально-музичний слух та ідеомоторні відчуття;
- опрацьовувати техніку високих нот повного діапазону голосу;
- брати участь в концертних виступах (в межах закладу і поза ним);
- виконувати вокальні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів.
- застосовувати на практиці різноманітні техніки та прийоми сольного вокального виконавства;
- реалізувати навички сольного та ансамблевого вокального виконавства;
- читати з листа;
- вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності музичного мистецтва, усвідомлювати його художньо-естетичну природу.
- Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.
- Здатність володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
- Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок сольного співу, роботи в ансамблі, репетиційної роботи та концертних виступів.
- Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням техніками, прийомами та виконавськими методиками.
- Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і репетиційних методик.
- Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській діяльності.
- Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та

концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва у виконавській діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин - 900
індивідуальні заняття	312
самостійна робота	588

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - VIII	Музичне мистецтво	I – IV роки навчання	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	-------------------	-------------	---------------------

Курс I. Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Основи співацької культури.

Тема 1. Предмет «Сольний спів» і його завдання на сучасному етапі розвитку національної культури. Будова голосотвірної системи, функції.	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Співоча постава як необхідна умова якісного співу. Вибір навчального репертуару, його вивчення.	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 2. Комплексна діяльність голосотвірної системи. Формування вокальних навичок.

Тема 3. Режим співаючого. Початковий етап	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
---	---------------------	---------------------	---	---	---

розвитку співацьких навичок. Подолання недоліків співу.					
Тема 4. Формування комплексу вправ і вокального репертуару, подолання недоліків. Підготовка до здачі програми (залік).	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Модуль 2.

Змістовий модуль 1. Атака звуку і формування плавного голосоведення та резонування.

Тема 5. Усвідомлення функцій голосового апарата в структурі плавного співу. Види атаки звуку, робота резонаторної системи	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Формування аналітичного мислення і керівництва голосотвірною системою в комплексній роботі дихання, резонування, атаки звуку.	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 2. Опора звуку та стабілізація гортані у процесі співу.

Тема 7. Поняття опори дихання в творах. Робота над збалансованим диханням, плавним голосоведенням та виразністю виконання в	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
---	------------------	------------------	-------------------------------------	----------------------------------	---

творах.					
Тема 8. Формування навичок стабілізації гортані та опори дихання в роботі над репертуаром.	Індивід. заняття	1; 5; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Сценічне виконання творів.	Академконцерт, залік/іспит		2 год	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Курс II. Модуль 1.					
Змістовий модуль 1. Практика формування дихання, опори дихання і резонаційної системи голосу					
Тема 1. Формування стійких навичок вокального дихання, опори дихання в однорегістровій структурі голосоведення	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Практичний сенс роботи резонаційної зони голосу людини та усвідомлення якісних показників голосотворення	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2.					
Фонетична робота над акустикою голосу.					
Тема 3. Акустичні показники голосу людини (дзвінкість, яскравість, «близькість») та їх зв'язок з мовленнєвою виразністю в співі	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Значення т.зв. примарної зони у формуванні якісного робочого діапазону голосу виконавця»;	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Підготовка до здачі програми (залік).					
Модуль 2.					
Змістовий модуль 1. Розподіл голосів і різновиди вокалізації.					
Тема 5. Класифікація голосів і їх індивідуальні характеристики (природні показники) в практичній роботі виховання голосу	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Різновиди вокалізації в практичній діяльності співака	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Тембральні характеристики голосу та їх практичний сенс у вихованні співацької техніки.					
Тема 7. Теорії голосоведення в практичному вихованні співацької техніки (міоеластична, нейрохронаксична, резонансна)	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	7 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 8. Тембр голосу як індивідуальна ознака якості у виконавській діяльності співака»;	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 27; 28	8 год. інд. зан., 15 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Сценічне виконання творів.	Академконцерт, залік/іспит		2 год.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Курс III. Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Практика нейтралізації голосних у співі і якісні параметри вібрата.					
Тема 1. Практичні навички «нейтралізації» голосних фонем у співі в процесі	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	15 год. інд. зан., 21 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

роботи над вправами і навчальним репертуаром.					
Тема 2. Вібрато в співі та його якісні параметри у навчальній практиці»; Робота над вокальним репертуаром.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	15 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Імпедансування голосу та висока позиція звучання.					
Тема 3. «Імпедансування» голосу як практичний сенс формування високої позиції звучання голосу. Робота над творами і репертуаром	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	15 год. інд. зан., 21 год. сам. роб	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Формування опори звука, робота над вправами та репертуаром»; Підготовка до здачі програми (залік).	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	15 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Модуль 2. Змістовий модуль 1. Ідеомоторний слух співака та слуховий контроль у співі.					
Тема 5. Розвиток вокально-слухових асоціацій в процесі роботи над технікою співу.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Формування локалізованого сприйняття слухових уявлень в процесі роботи над вправами і творами.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Практика подолання недоліків співу і вад мовлення.					
Тема 7. Органічні і	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19;	10 год. інд. зан.,	Згідно системи	згідно робочої

функціональні недоліки співу та їх подолання в процесі роботи над вокальним репертуаром		21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	22 год. сам. роб	оцінюван ня курсу	програми навчальної дисципліни
Тема 8. Практика подолання вад мовлення і розвиток виразної дикції у співі. Підготовка концертної програми до іспиту.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 16; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Сценічне виконання творів.	Академконцерт, залік/іспит		2 год.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Курс IV. Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Особливості вокальної орфоєпії в процесі роботи над дикцією.					
Тема 1. Нормативні правила вимови голосних і приголосних фонем в співацькій практиці	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 2. Вокальна орфоєпія і дикційна виразність в співацькій діяльності в процесі роботи над рухливістю голосу в творах.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	11 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2.					
Засоби виразності і розвиток динамічного діапазону голосу.					
Тема 3. Кантилена як основа якості виконання, мірило співацької техніки і головний індикатор засобів виразності у творах	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 4. Практика	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16;	11 год. інд. зан.,	Згідно системи	згідно робочої

використання різноманітних засобів виразності в творах. Підготовка до здачі програми (залік).		18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	22 год. сам. роб	оцінюван ня курсу	програми навчальної дисципліни
Модуль 2.					
Змістовий модуль 1. Вокальні навички як педагогічний процес формування техніки співу.					
Тема 5. Педагогічний сенс вокальних навичок та значення їх «автоматизації»в процесі відпрацьовування технічних прийомів співу	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 6. Удосконалення техніки співу в процесі роботи над виразністю виконання і художнім образом у творах .	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	11 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Самоконтроль в співі та самостійна робота з голосом					
Тема 7. Керівництво вокальною технікою самостійній роботі над вокальним репертуаром	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	10 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Тема 8. Підготовка концертної програми до бакалаврського іспиту.Художній образ, фразування, виразність, темпоритм, динаміка.	Індивід. заняття	1; 2; 3; 5; 7; 8; 16; 18; 19; 21; 24; 27; 28; 30; 32; 37	11 год. інд. зан., 22 год. сам. роб	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Сценічне виконання творів.	іспит		2 год.	Згідно системи оцінюван ня курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Річний план-мінімум

I курс

10. Вокалізи на різні види техніки (Абт, Конконе, Зейдлер, Вілінська тощо) (3-4)
11. Старовинна арія (проста 3 ч. форма) (2)
12. Романс (укр., рос., західноєвроп. композ) (2)
13. Укр. нар. пісня в обробці (4)

II курс

1. Вокалізи на різні види техніки (4)
2. Старовинна арія (2)
3. Арія укр., рос., західноєвроп. композ XIX-XXст. (1-2)
4. Романс (укр., рос., західноєвроп. композ) (2)
5. Укр. нар. пісня в обробці (4)

III курс

1. Старовинна арія (2)
2. Арія укр., рос., західноєвроп. композ XIX-XXст. (2)
3. Романс (рос., західноєвроп. композ) (2)
4. Солоспіви українського композитора (3-4)
5. Укр. нар. пісня в обробці (4)
(спеціалізація естрадний спів)
1. Старовинна арія, класичний романс (2) супровід ф-но
2. Джазовий стандарт (2) фонограма
3. Естрадний твір українського композитора (2)
4. Естрадний твір західноєвропейського (американського, тощо) композ. (2) ф-ма
5. Укр. нар. пісня в обробці (2) супровід ф-но
6. Укр. нар. пісня а capella(2)

IV курс

1. Старовинна арія з речитативом (2)
2. Арія українського композитора (2)
3. Арія західноєвропейського композитора (розгорнута арія, сцена) (3)
4. Романс (рос., західноєвроп. композ) (2)
5. Солоспіви українського композитора (2)
6. Вокальний цикл (повний або частина)
7. Укр. нар. пісня в обробці (2)

(спеціалізація естрадний спів)

1. Старовинна арія, класичний романс (2) супровід ф-но
2. Джазовий стандарт (2) фонограма
3. Естрадний твір українського композитора (2)
4. Естрадний твір західноєвропейського (американського, тощо) композ. (2) ф-ма
5. Укр. нар. пісня в обробці (2) супровід ф-но
6. Укр. нар. пісня а capella (2)
7. Номер з мюзиклу (цикл автоських естрадних творів)

Рекомендований репертуарний список:

Вокалізи:

1. Абт Ф. Вокализы для баритона и баса. - М.: Музыка, 1985.
2. Абт Ф. Избранные упражнения. — М.: Музыка, 1985.

3. Вілінська І. Вокалізи для низького голосу. –К. 1962.
4. Вілінська І. Вокалізи для високого голосу. –К.: Мистецтво, 1969.
5. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. –К.: Музична Україна, 1989.
6. Вілінська І. Вокалізи для співака-початківця. –К. 1971.
7. Воронім О., Вороніна Р. 30 вокалізів на основі народних пісень. -К.: Музична Україна, 1991.
8. Гарсія М. Школа співу. –М.: Музгіз, 1956.
9. Глінка М. Вправи для вдосконалення голосу, методичні пояснення до них та вокалізи-сольфеджіо. –М.: Музгіз, 1951.
10. Далецький О. Вокалізи. –М. 1973.
11. Егорычева М. Упражнения для развития вокальной техники. –К., 1980.
12. Завалишина М. Вокалізи. –К., 1984.
13. Заринь В. Вокалізи. –М., 1962.
14. Зейдлер Г. Искусство пения для сопрано или тенора. - М.: Гос.муз. издательство, 1957.
15. Конконе Дж. Сорок упражнений. –М., 1962.
16. Лютген В. Ежедневные упражнения: 20 маленьких вокализов. –М.: Музыка, 1964.
17. Маркесі М. Вокалізи –К., 1980.
18. Павлюченко С. Вокалізи для середнього і низького голосів. - К.: Музична Україна, 1979.
19. Тамшина В. И. Вокалізи для сопрано. - М.: Музыка, 1973.
20. Vokalisieren Рапофка. Edition Peters Op.85 Heft I (Aglberg)

Арії (сопрано):

1. Гендель Г.-Ф. «Dignare», «Laschiachioriana».
2. Глюк К.-В. «Omidolce».
3. Джордано І. «Caromioben».
4. Каччіні Д. «Amarilis».
5. Перголезі Д.-Б. «Se tu niami».
6. Даргомижський О. Аріозо Наташі з опери «Русалка».
7. Моцарт В.-А. Арія Барбаріни з опери «Весілля Фігаро», Арія Керубіно з опери «Весілля Фігаро», Арія Сюзанни з опери «Весілля Фігаро».
8. Рубінштейн А. Романс Тамари з опери «Демон».
9. Римський-Корсаков М. Аріозо Снігуроньки з опери «Снігуронька».
10. Бортнянський Д. Арія Ельвіри з опери «Сокіл» («В моєму серці...»)
11. Лисенко М. Пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка» («Віють вітри...»)
12. Лисенко М. Арія Венери з опери «Енеїда»
13. Вериківський М. Арія Панночки з опери «Вій» («Ой чи давно те було...»)
14. Аркас М. Арія Катерини з опери Катерина
15. Данькевич К. Арія Галі з опери «Назар Стодоля»

(меццо-сопрано):

1. Глюк К. -В. Арія Орфея з опери «Орфей і Еврідіка».
2. Гендель Г.-Ф. «OSpictato», «Lasciachioriana».
3. Глінка М. Пісня Вані з опери «Іван Сусанін».
4. Гуно Ш. Романс Зібеля з опери «Фауст».
5. Даргомижський О. Перша пісня Лаури з опери «Кам'яний гість».
6. Моцарт В.-А. Арія Керубіно з опери «Весілля Фігаро».
7. Мусоргський М. Пісня Марфи з опери «Хованщина».
8. Бортнянський Д. Арія Жанетти з опери «Сокіл» («О, юнаки, беріть квітки...»)
9. Лисенко М. Арія Насті з опери «Тарас Бульба»
10. Гулак-Артемівський С. Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»
11. Данькевич К. Арія Варвари з опери «Богдан Хмельницький»

12. Вериківський М. Арія Насті з опери Наймичка («Ой виростеш, сину...»)

(тенор):

1. Гендель Г.-Ф. Арія Фариса «*Amen, Alleluja*».
2. Джордано У. «*Caromioben*».
3. Чайковський П. Аріозо Ленського з опери «Євгеній Онегін».
4. Лисенко М. Пісня Петра з опери «Наталка–Полтавка» («Сонце низенько...»)
5. Бортнянський Д. Арія Федеріго з опери «Сокіл» («Прощай, прощай...»)
6. Гулак-Артемівський С. Молитва Андрія з опери «Запорожець за Дунаєм» («Владико неба і землі...»)
7. Аркас М. Речитатив і арія Андрія з опери «Катерина»
8. Данькевич К. Арія Назара з опери «Назар Стодоля»
9. Мейтус Ю. Арія Миколи з опери «Украдене щастя»
10. Данькевич К. Речитатив і арія Богуна з опери «Богдан Хмельницький»

(баритон, бас):

1. Вагнер Р. Пісня Вольфрама з опери «Тангейзер» («Взор мой смутен»).
2. Гендель Г.-Ф. Арія Ксеркса з опери «Ксеркс».
3. Доніцетті Г. Каватина Альфонсо з III-ї дії опери «Фаворитка».
4. Моцарт В.-А. Арія Фігаро з опери «Весілля Фігаро» («Мальчик резвый...»).
5. Лисенко М.
Трип'яні Миколи з опери «Наталка Полтавка», Пісня Виборного з опери «Наталка Полтавка», Пісня Писаря з опери «Утоплена».
6. Гулак-Артемівський С. Каватина Султана з опери «Запорожець за Дунаєм», Пісня Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».
7. Римський-Корсаков М. Аріозо Мізгіря з опери «Снігуронька».
8. Бортнянський Д. Арія Педрільо з опери «Сокіл» («В дорогу поспішаймо...»)
9. Гулак-Артемівський С. Каватина Султана з опери «Запорожець за Дунаєм»
10. Лисенко М. Речитатив та арія Остапа з опери «Тарас Бульба» («Хто вбив його...»)
11. Мейтус Ю. Аріозо Михайла Гурмана з опери «Украдене щастя» («Я чесний був...»)
12. Кирейко В. Арія Перелесника з опери «Лісова пісня»
13. Данькевич К. Монолог Богдана з опери «Богдан Хмельницький» («Небо беззор'яне...»)
14. Данькевич К. Балада Гната з опери «Назар Стодоля» («Наш отаман Гамалія...»)
15. Вахнянин А. Балада Максима з опери «Купало» («В Криму жив-був один паша...»)
16. Лисенко М. Пісня Тараса з опери «Тарас Бульба» («Гей літа орел...»)
17. Бортнянський Д. Пісенька Герцога з опери «Сокіл»
18. Гулак-Артемівський С. Каватина Карася з опери «Запорожець за Дунаєм»
19. Данькевич К. Оповідання Кривоноса з опери «Богдан Хмельницький» («Тяжко, друзі...»), Речитатив та арія Кривоноса «Не розповів нічого...»
20. Скорик М. Казка Мойсея з опери «Мойсей» («Як зійшлися колись дерева...»)
21. Майборода Г. Монолог діда Івана з опери «Тарас Шевченко» («Ой нема на нашій Україні...»)

Класичні романси:

1. «Солов'їний романс». А. Кос-Анатольський
2. «Ти як квітка», «Не співайте мені». С. Людкевич
3. «Молитва за Україну». М. Лисенко
4. «Вечірня пісня». К. Стеценко
5. «Запливай же, роженко весела». О. Андрієвська
6. «В лесу». Муз. З. Грига. Сл. Г. Андерсена

7. «Портрет». Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова
8. «Не ветер веял с высоты...». Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
9. «Старая мать». Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова
10. «Нищая». Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже)
11. «О, позабудь былые увлечения». Муз. и сл. Т. Котляревской
12. «Расцвели хризантемы опять» Сл. и муз. Л. Дризо
13. «Но я вас все-таки люблю». Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина
14. «Две розы». Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля
15. «Зоре моя вечірняя». Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка
16. «Гуде вітер вельми в полі». Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли
17. «Нічого, нічого» сл. народні. Муз. М. Лисенка
18. «Майский день». Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
19. «Коснулась я цветка». Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
20. «Царскосельская статуя». Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина
21. «Желание». Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
22. «Деревенский сторож». Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
23. «Не хочу!». Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
24. «Сердце поэта». Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена
25. «Горные вершины». Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова
26. «Я помню вальса звук прелестный». Муз. и сл. Н. Листова
27. «Ночь светла». Муз. Н. Шишкин. Сл. невід, автора.
28. «Нет, не тебя так пылко я люблю». Муз. Н. Шишкин. Сл. М. Лермонтова.
29. «Белой акации гроздь душистые». В. Баснер
30. «Только раз». Б. Фомин
31. «Я тебе ничего не скажу». Т. Толстой

Українські народні пісні в обробці:

1. «Стоїть гора високая», обр. Ф. Надененко.
2. «Ой я знаю, що гріх маю», обр. Д. Задора.
3. «Чотири воли пасу я», обр. Войта.
4. «Ти до мене не ходи», обр. М. Шульмана.
5. «Спать мені не хочеться», обр. Кауфмана.
6. «Ой не світи, місяченьку», обр. М. Лисенка.
7. «Ой піду я до млина», обр. Б. Лятошинського.
8. «Чи я в лузі не калина», обр. О. Сандлера.
9. «Лугом іду, коня веду», обр. М. Лисенка.
10. «В кінці греблі», обр. П. Бойченка.
11. «Чом, чом не прийшов», обр. О.Чишка.
12. «Дощик», обр. М. Лисенка.
13. «Чи ти милий», обр. М. Лисенка.
14. «Нащо мені чорні брови», обр. Кауфмана.
15. «Така її доля», обр. Н. Ржецької.
16. «Ой ти дівчино», обр. А. Коціпінського.
17. «Де ти, доню, барилася», обр. М. Лисенка.
18. «В кінці греблі шумлять верби», обр. М. Лисенка.
19. «Ой у полі садок», обр. О. Нижанківського.
20. «Ой під гаєм зелененьким», обр. Д. Січинського.
21. «Чи я в лузі», обр. Д. Січинського.
22. «Ой ти місяцю-зоре», обр. Д. Січинського.
23. «Через сад виноград», обр. М. Скорика.
24. «Тихо Дунай воду несе», обр. М. Скорика.

Естрадні пісні українських композиторів:

1. Д. Бакки: «Сизокрилий птах».
2. О. Бурміцький: «Шелестять дощі».
3. В. Верменич: «Чорнобривці», «На калині мене мати колихала».
4. О. Білаш: «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».
5. П. Дворський: «Рідна мова», «Смерекова хата».
6. Л. Дублінський: «Черешневий гай», «Якщо любиш - кохай».
7. В. Егоров: «Свет звезды».
8. О. Злотник: «Маки червоні», «Гай, зелений гай», «Чуєш, мамо», «Батько і мати», «Марево снів».
9. О. Зуєв: «Три дороги», «Якщо поруч ти», «Крила удачі», «П'є журавка воду»
10. В. Івасюк: «Водограй», «Світ без тебе», «Кленовий вогонь», «Я піду в далекі гори», «Запроси мене у сни», «Тільки раз цвіте любов», «Балада про мальви», «Балада про дві скрипки», «Жовтий лист», «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас»
11. М. Каландьонюк: «Так тихо падає сніг».
12. Кириліна: «Яблуневі зливи», «Лесная чакона», «Лісова пісня».
13. С. Козак: «Коні вороні».
14. П. Майборода: «Пісня про рушник», «Ми підемо, де трави похилі», «Стежина», «Елегія», «Любов моя», «За вікном», «Ромен-цвіт», «Ти – моя вірна любов», «Виростеш ти, сину», «Колискова»
15. О. Матвійчук: «Мій Києве-граде», «О, мамо, я скучив», «Ключі від раю».
16. М. Мозговий: «Край, мій рідний край», «Моя земля», «Зачаровані слова», «Минає день, минає ніч».
17. Б. Монастирський: «Дев'ятий клас», «Два слова».
18. Т. Петриненко: «Пісня про пісню», «Господи, помилуй», «Зорепадом летять роки», «Білий океан».
19. . Поклад: «Чарівна скрипка», «Скрипка грає», «Зелений клен», «Кохана».
20. О. Пономарьов: «Колискова», «Моє кохання сірооке».
21. В. Семенов: «Мій зоряний світ».
22. Г. Татарченко: «Білі нарциси».
23. О. Тіщенко: «І твій останній погляд».
24. Харитонов: «Україна».
25. В. Хурсенко: «Постели рушники, моя мамо», «Кохаю і бажаю» «Ні, я нічого не забув».
26. Шамо: «Три поради», «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Нахилились медоцвіти», «Проводжала мати свого сина».
27. Б. Янівський: «Журавочка».
28. І. Білозір: «Перший сніг», «Пшеничне перевесло», «Ніби вчора».
29. С. Лазо: «Ні обіцянок, ні пробачень», «Мрії про тебе».

Естрадні твори зарубіжних композиторів:

1. С. Адамо: «Падає сніг».
2. Б. Бакарак: «Грустные капельки дождя».
3. Дж. Бачелли: «Твоей улыбки тень».
4. Ф. Бернейм: «Мадемуазель співає блюз».
5. Дж. Гершвін: «Колискова», «Любимый мой».
6. Д. Денно: «Кабаре».
7. В. Дольський: «Господа офицеры».
8. А.-К. Жобим: «Девушка из Ипанемы».
9. С. Кулемин: «Бедная роза».
10. О. Кулик: «Моя єдина», «Одинок», «Я і ти».
11. І. Крутой: «Не надо», «Музыка венчальная», «Отзовись».

12. Дж. Леннон и П. Маккартни: «Мишель».
13. Ф. Лей: «История любви».
14. В. Лоткин: «Не надо, не надо».
15. Е. Мартынов: «Медовый август».
16. М. Минков: «Не отрекаются, любя».
17. С. Муравьев: «Верни мне радость».
18. Н. Носков: «Это здорово».
19. Н. Орбелян: «Сто часов счастья».
20. И. Отиева: «Иди же с миром».
21. С. Павлиашвили: «Музыка для друзей».
22. К. Партер: «Опять жара».
23. Р. Паулс: «Чарли».
24. А. Петров: «Моей душе покоя нет», «О бедном гусаре замолвите слово».
25. В. Резников: «Карточный домик», «Телефонная книжка».
26. А. Розенбаум: «Вальс-бостон».
27. И. Саруханов: «Возвращайся».
28. П. Стер: «Где цветы минувших дней?».
29. Дж. Стайн: «Люди».
30. Д. Тухманов: «Сама любовь», «Не забывай», «Напрасные слова».
31. С. Уадер: «Милая моя».
32. А. Шульгин: «Кап-кап».

Рекомендовані джазові стандарти:

1. «Sweet Georgia Brown» w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. «Poor Butterfly» w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. «Oh, Lady be good» w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. «Blue room» w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. «Bye bye blackbird» w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. «Indian summer» w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. «Avalon» w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. «Too Marvelous for words» w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. «Lullabye of birdland» m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. «Round midnight» w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. «Days of wine and roses» w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. «September in the rain» w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. «Autumn in New York» w. & m. Vermon Duke.
14. «I cover the waterfront» w. Edward Heyman, m. John Green.
15. «Love for sale» w. & m. Cole Porter.
16. «Namely you» w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. «You go to my head» w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. «If I love again»(With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. «Softly as in a morning» w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. «Early autumn» w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. «I know that you know» w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. «A time for love» w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. «All the think you are» m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. «A night in Tunisia» w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. «I'll remember april» w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. «Blussette» w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
32. «If I were a bell» w. & m. Frank Loesser.
33. «Mr. Sandman» w. & m. Pat Ballard.
34. «Prisoner of love» w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
35. «Basin street blues» w. & m. Spenser Williams.

36. «A weaver of dreams» m. Victor Young, w. Jack Elliot.
37. «Out of this world» m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
38. «I'm glad there is you» w.& m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
39. «I'll wind» (You're blowing` me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
40. «In a mellow tone» w.& m. Duke Ellington & Milt Gambler.
41. «Do nothing `til you hear from me» w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
42. «Don`t get around much anymore» w.& m. Duke Ellington.
43. «I didn`t know about you`»w.& m. Duke Ellington.
44. «Just squeeze me» w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
45. «I got it bad» w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
46. «Night and day» w. & m. Cole Porter.
47. «Embraceable you» w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
48. «I got rhythm» w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
49. «Just on of those things» w. & m. Cole Porter.
50. «How long has this been going on?» w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
51. «Three little words» w. & m. Bert Kalmar & Harry Rubby
52. «You do something to me» w. & m. Cole Porter.
53. «My one and only love» w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
54. «With a song in my heart» w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
55. «The man I love» w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
56. «Tea for two» w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
57. «I'm a fool to want you» w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
58. «I get a kick out of you» w. & m. Cole Porter.
59. «I'm getting sentimental over you» w. & m. George Bassman.
60. «I don`t stand a ghost of a chance with you» w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
61. «When lights are low» w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
62. «Stardust» w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
63. «Emily» w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
64. «Serenata» w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
65. «Stars fell on Alabama» w. & m. Frank Perkins.
66. «Mr. Lucky» w. & m. Henry Mancini.
67. «Easy living» w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
68. «Sweet Lorraine» w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
69. «The night has a thousand eyes» w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
70. «Too young to go steady» w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

б. Система оцінювання курсу			
Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Академічний концерт	Вокаліз; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр.	50
I	Семестровий залік	Нескладна	50

		старовинна арія; Романс; Укр. нар. пісня в обр.	
II	Академічний концерт	Вокаліз; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр.	50
II	Іспит	Старовинна арія; Романс укр. композитора; Романс західноєвроп. композ.	50
III	Академічний концерт	Вокаліз; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр.	50
III	Семестровий залік	Арія укр., рос., західноєвроп. композXIX- XXст.; Солоспів українського композитора; Романс західноєвроп. композ.	50
IV	Академічний концерт	Вокаліз; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр.	50
IV	Іспит	Старовинна арія або арія укр., рос., західноєвроп. композXIX- XXст.; Солоспів українського композитора; Романс західноєвроп. композ.; Укр.нар пісня в обробці.	50

V	Академічний концерт	Старовинна арія; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр. (естрадний спів) Джазовий стандарт; Естрадний твір українського композитора; Укр. нар. пісня а capella	50
V	Семестровий залік	Арія укр., рос., західноєвроп. композ XIX-XXст.; Солоспів українського композитора; Романс західноєвроп. композ. (естрадний спів) Джазовий стандарт; Естрадний твір західноєвропейського композ.; Укр. нар. пісня в обробці	50
VI	Академічний концерт	Старовинна арія; Романс (укр. або західноєвроп. композ.); Укр. нар. пісня в обр. (естрадний спів) Джазовий стандарт; Естрадний твір українського композитора; Укр. нар. пісня а capella	50
VI	Іспит	Арія укр., рос., західноєвроп. композ XIX-XXст.; Солоспів українського	50

		композитора; Романс західноєвроп. композ.; Укр.нар пісня в обробці. (естрадний спів) Джазовий стандарт; Естрадний твір західноєвропейсь кого композ.; Укр.нар пісня в обробці; Укр. нар. пісня а capella.	
VII	Семестровий залік	Старовинна арія з речитативом; Арія західноєвропейсь кого композитора; Романс; (естрадний Укр.нар пісня в обробці. спів) Класичний романс; Джазовий стандарт; Естрадний твір українського композитора; Укр.нар пісня в обробці.	50
VIII	Іспит	Старовинна арія з речитативом; Арія українського композитора; Романс (рос., західноєвроп. композ); Солоспів укр. композ; Вокальний цикл (повний або частина); Укр.нар пісня в обробці; (естрадний спів)	50

	<p>Джазовий стандарт; Старовинна арія, або класичний романс; Естрадний твір українського композитора; Естрадний твір західноєвропейського композитора; Номер з мюзиклу; Укр. нар. пісня а capella.</p>	
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачами на безпосередньо на індивідуальних заняттях усіх видів.</p> <p>Періодичний та семестровий контроль (академконцерти та залік/іспит) проводиться з метою визначення успішності розвитку магістрів та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.</p> <p>Критерії оцінювання: «ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється бакалавру, що показав: високий рівень сформованості умінь у сфері вокального виконавства, здатність до самостійної інтерпретації музичних явищ, володіння специфічними прийомами підсиленняемоційного впливу на слухацьку аудиторію, високорозвиненими артистичними вміннями.</p> <p>Вокальному виконавству студента притаманні: вільне володіння усіма прийомами голосоутворення, голосоведення, широка темпова, динамічна та штрихова палітра, сформовані навички</p>	

роботи надмузичним та текстовим матеріалом, володіння специфічними прийомами підсилення емоційного впливу на слухачську аудиторію, високорозвиненими артистичними вміннями, а також наявністю авторського підходу до реалізації вокально-виконавських завдань.

«ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється бакалавру який виявляє сформовані навички вокального виконавства, однак трапляються поодинокі недоліки у виконанні вокальної музики, розкритті художньо-образного змісту пісенного репертуару.

В цілому студент демонструє високий рівень вокального виконавства, однак відсутнім є застосування елементів авторської інтерпретації музичного матеріалу.

«ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється бакалавру який презентує достатній рівень сформованості вокально-виконавських умінь, однак має слабо сформоване художнє мислення, що відображається на якості вокального виконавства, не усвідомлює шляхів подолання вокальних труднощів, допускає неточності у презентації нотного тексту вокальних творів.

В цілому студент володіє навичками й вміннями, які дають змогу вокально виконати нотний матеріал, однак засвідчує обмеженість практичних умінь у сфері голосоутворення, дихання, динамічного прочитання нотного тексту.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (1 – 49 балів) виставляється бакалавру який здатний співати вокальні твори на репродуктивному рівні, але не розуміє художньо-образної сфери музичного матеріалу; студент виявляє часткове знання нотного матеріалу вокальних творів, презентує недостатньо сформовані вокально-виконавські вміння й навички.

Шкала оцінювання успішності

університетська		національна	шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D

50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Політика курсу

Заняття дисципліни «Фах та концертно-камерний спів» базуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Проводиться комплексна підготовка висококваліфікованих фахівців, співаків для камерно-концертної діяльності, а також викладачів сольного співу. У єдиному процесі професійного навчання, музичної освіти та естетичного виховання формується всебічно розвинена художня особистість. Основна дидактична мета: систематизація й узагальнення знань та вмінь, накопичених у класі сольного співу; формування на їх основі професійних виконавських навичок, переконань, світогляду; розвиток пізнавальних і фахових зацікавлень у самостійній виконавській діяльності. Студенти повинні отримувати систематичні уроки з фаху та уроки-репетиції з концертмейстером, а також виконувати самостійні завдання під контролем викладача. Останнє є особливо важливим для формування в них навичок і вмінь для подальшої самостійної роботи над удосконаленням свого професійного рівня. У ході навчання з фаху студент-вокаліст академічної чи естрадної спеціалізації формується як музикант широкого спектру можливостей, глибоко розуміючий мистецтво, обізнаний з різними формами й жанрами вокальної музики, свідомий громадянської місії патріота своєї країни. Високохудожній репертуар добирається з кращих, перевірених часом і апробованих зразків старовинної, класичної та народної музики. Твори сучасних авторів слід вводити на старших курсах та за принципом наявності зручностей у їх виконанні. У роботі слід поєднувати навчальний і виховний процеси, дотримуватися послідовності ускладнення завдань, поступовості та нероздільності технічного й художнього розвитку.

Спеціальність «Сольний спів», завдяки предмету «Фах» («Фах та концертно-камерний спів») на перших двох курсах бакалаврату передбачає випробувальний термін, під час якого визначається доцільність подальших вокальних занять та можливість отримання вищої музичної освіти. Протягом цього періоду студенти повинні продемонструвати динаміку розвитку голосу й згладження регістрів його звучання, опанувати основами кантиленного співу на опорі, вірної співацької позиції, точного інтонування та набути вокально-технічних навичок, необхідних для виконання вправ, вокалізів та художніх творів згідно програмних вимог. Перехідний іспит на III-й курс є конкурсним із правом відрахування безперспективних студентів. На цей момент студент мусить продемонструвати добре вироблений центральний відрізок діапазону та перспективу його розвитку; мати сфокусований, інтонаційно чистий, опертий на дихання звук; володіти основними видами вокалізації, близькозвучним словом, емоційністю, розумінням форми і художнього змісту творів. Велике значення має правильний підбір художньо-вокального репертуару, що сприяв би найкращому розкриттю індивідуальних здібностей студента.

По закінченні II-го курсу визначається фахове спрямування студентів як виконавців академічної чи естрадної спеціалізації.

8. Рекомендована література

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз. навч. закладів./ - К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.;
2. Базиликот Б.О. Орфоепія в співі: навч.посібник для ст-тів вищих навчальних закладів./Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001.- 126 с.;

3. Бандрівська О. К. Науково-методичні праці /статті, рецензії/.- Наукові збірки.- В 6.- ЛДМА.Львів, 2002.- 148 с;
4. Бернд Вайкль. Пение и прочем умении. – М.: «Аграф», 2002.-224 с;
5. Вербов А.М. Техника постановки голоса./ М.: Музгиз, 1961.- 52 с.;
6. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни “Вокальний ансамбль” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. – Івано-Франківськ: «ПП-арт», 2014. – 54 с.
7. Вишневська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни “Сольний спів” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. – Коломия: Вік, 2015. – 36 с.
8. Вишневська С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. – м. Івано-Франківськ, видавництво «Плай» Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2012. – 55 с.
9. Вілінська І.Н. Вокалізи для середнього голосу з фортепіано./Держ.вид-во образ-го м-ва і муз. л-ри УРСР, 1961.- 75 с.;
10. Вокализы итальянских композиторов и учителей пения XVIII-XVIII веков для среднего голоса и фортепиано./- С-ПБ: Композитор, 2006. – 32 с.;
11. Вопросы вокальной педагогики. Сб. статей. Вып. 7 / Сост. А. Яковлева.- М. Музыка, 1984.- 214 с;
12. Вопросы вокальной педагогики. Сб.статей. Вып. 5 / Сост. Л. Б. Дмитриева.- М. Музыка, 1976.-261 с;
13. Вопросы вокальной педагогики. Сб.статей. Вып. 6 / Сост. Л. Б. Дмитриев.- Л. Музыка, 1982.- 184 с;
14. Воронін О. 30 вокалізів на основі народних пісень / - К.: Муз.Україна,1991;
15. Гнидь Б. П..Історія вокального мистецтва / Б. П. Гнидь - К., НМАУ, 1997.- 320 с;
16. Голос людини і вокальна робота з ним: навч.видання/Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010.- 336 с.;
17. Голубев П.В. Поради молодим педагогам-вокалістам./К.: Муз.Україна, 1983. – 62 с.;
18. Гонтаренко Н.Б. Сольное пение: секреты вокального мастерства./Метод. пособие – Ростов-на-Дону: Феникс, 2006.-155 с.;
19. Дмитриев Л.Б. Основы вокальной методики: учебное пособие./ М: Музыка,2000.- 368 с.;
20. Євтушенко Д.Г. Роздуми про голос: нотатки педагога-вокаліста./К.: Муз. Україна 1979. – 91 с.;
21. Євтушенко Д.Г., Михайлов-Сидоров М.І. Питання вокальної педагогіки/ К. Мистецтво, 1963. – 339 с.;
22. Єгоричева М.І. Вправи для розвитку вокальної техніки:навч.посібник. К.:Музична Україна, 1977. – 112 с.
23. Зейдлер Г. Человеческий голос как музыкальный инструмент. Вокализы в тональностях для высоких голосов./ - М., 1998. – 49 с.;
24. Исаева И.О. Эстрадное пение. Экспресс-курс развития вокальных способностей. - М.: АСТ: Астрель, 2008.- 319 с.;
25. Кравченко А. Секреты бельканто.- Симферополь, 1993.- 126 с;
26. Люш В.Д. Развитие и сохранение певческого голоса./- К.: Муз.Укр, 1988;
27. Менабени А.Г. Методика обучения сольному пению: учебное пособие/М.:Просвещение, 1987. -96 с.;
28. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва./К.: Муз.Укр.,1985;
29. Морозов В. П.. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и

- техники. ИП РАН, МГК им. П.Чайковского, Центр «Искусство и наука./ В. П. Морозов. М.,2002.- 496 с;
30. Назаренко И.К. Искусство пения./ М.:Музыка, 1968.- 382 с.;
 31. Огороднов Д.Е. Музыкально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе: метод.пособие./-К.: Муз.Украина, 1989. – 165 с.;
 32. Стасько Г.Психотехніка співу у вокальній педагогіці./Ів-Франківськ, ПНУ ім В.Стефаника, 2011. – 174 с.;
 33. Стулова Г.П. Хоровой класс./ -М.: Просвещение, 1988. – 102 с.;
 34. Шабутін С.,Хміль С.,Шабутіна І. Зцілення музикою./Афіни-Тернопіль Підручники і посібники, 2006. – 192 с.;
 35. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Монографія: I ч./ О.Д.Шуляр.-Івано-Франківськ.- Видав. «Плай» ПНУ ім.В. Стефаника, 2010.- 352 с;
 36. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва: Монографія.-Ч.II /О.Д.Шуляр. -ІваноФранківськ: Видав. «Плай» ПНУ ім.В. Стефаника, 2010.- 360 с.
 37. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: навч.- метод посібник./ К.: ІЗМН, 1998. – 159 с.;

Викладач _____/Вишнеська С.В./

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Спеціальний музичний інструмент (акордеон, бандура, баян, гітара, цимбали)
Викладач (-і)	1) Бандура – Дутчак В.Г., Дуда Л.І.; 2) Гітара – Гребенюк Ю.В., Жовнір С.С.; 3) Баян, акордеон – Князев В.Ф., Парумба Б.В., Чоловський П.М., Пасічняк Л.М., Булда М.В., Черепанин М.В. 4) Цимбали – Гулянич Ю.М.
Контактний телефон викладача	0661933266 – Дутчак В.Г.; 0506894850 – Дуда Л.І.; 0667845548 – Гребенюк Ю.В.; 0506459549 – Жовнір С.С.; 0509804342 – Князев В.Ф.; 0974753045 – Парумба Б.В.; 0954162641 – Чоловський П.М.; 0997452990 – Пасічняк Л.М.; 0950212654 – Булда М.В.; 0956404015 – Черепанин М.В.; 0950609484 – Гулянич Ю.М.
E-mail викладача	violetta.dutchak@ukr.net – Дутчак В.Г.; larysa.duda@pnu.edu.ua – Дуда Л.І.; szhovnir@gmail.com – Жовнір С.С.; kniazevvlad75@gmail.com – Князев В.Ф.; bparumba@gmail.com – Парумба Б.В.; petro.cholovskyi@pnu.edu.ua – Чоловський П.М.; lpasichnyak@ukr.net – Пасічняк Л.М.; duetconcertino@ukr.net – Черепанин М.В.; gulyanych.yura@ukr.net – Гулянич Ю.М.
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	900 год., 30 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Завданням навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють музично-виконавською майстерністю, необхідною для викладацької діяльності, роботи концертмейстера та камерного виконавства. Даний курс готує бакалаврів до самостійної професійної роботи у якості викладача спеціального класу та артистів оркестру, дає навички концертно-виконавської, педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва; вчить створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, що аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням оригінальними технічними прийомами інструменту; здатністю оперативно застосовувати знання, вміння та навички у викладацькій роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків учнів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу є підготовка кваліфікованих музикантів із високим рівнем виконавської майстерності, глибокими фаховими знаннями для самостійної діяльності в якості педагогів мистецьких закладів, концертмейстерів, артистів ансамблевих та оркестрових колективів.</p> <p>Завдання курсу є розуміння студентами суспільного значення та художньої цінності музичного мистецтва, його місця і ролі в загальному культурному процесі, підготовка музикантів з широким світоглядом, активних пропагандистів кращих зразків класичного та сучасного музичного мистецтва.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Знати: ▶ стильові особливості виконання творів композиторів різних епох, національних 	

шкіл і художніх течій;

- ▶ засоби художнього втілення композиторського задуму;
 - ▶ методику поетапного вивчення твору;
 - ▶ роль та місце інструктивного матеріалу у процесі формування музиканта-педагога;
 - ▶ особливості роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою;
 - ▶ загальномузичні та специфічні засоби фразування.
- ✓ **Вміти:**
- ▶ виконувати музичні твори різних епох та стилів, українських та зарубіжних композиторів;
 - ▶ застосовувати на практиці різноманітні штрихи та прийоми скрипкової гри;
 - ▶ реалізувати навички камерно-ансамблевої та оркестрової гри;
 - ▶ творчо підбирати інструктивний матеріал для подолання технічних труднощів у художніх творах;
 - ▶ читати з листа;
 - ▶ вміти застосовувати набуті творчо-виконавські навички у педагогічній діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни «Спеціальний музичний інструмент» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:

1. Володіти методикою виконавського аналізу музичних творів;
3. Знати історико-методичну літературу для інструмента;
4. Професійно використовувати музичний інструмент у музично-виховній роботі в навчальному закладі;
5. Знати фаховий академічний, сучасний та фольклорний репертуар;
6. Розвивати свідоме, зацікавлене відношення до музичного мистецтва та вдосконалювати відповідні музично-технічні навички;
9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами музичного виконавства;
10. Оперувати професійною термінологією.
11. Вміти практично відтворювати оригінальні технічні прийоми гри на інструменті;
12. Володіти концертним репертуаром;
13. Самостійно вивчати твори різних епох, стилів і жанрів;
14. Здійснювати аналіз і самоаналіз виконавської діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин - 900
індивідуальні заняття	312
самостійна робота	588

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I - VIII	Музичне мистецтво	I – IV роки навчання	Нормативний

Тематика курсу

Річний план-мінімум (для інструментів акордеон, баян, гітара, цимбали) I курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і fuga, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Чотири різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Етюди (4).

5. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

II курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Чотири різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Етюд (4).
5. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

III курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Чотири різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Етюд (4).
5. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

IV курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Чотири різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).

Річний план-мінімум (для інструменту бандура)

I курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Дві-три різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Два вокально-інструментальні твори (*дума, арія, романс, обробка української народної пісні*).
5. Етюд (4).
6. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

II курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Дві-три різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Два вокально-інструментальні твори (*дума, арія, романс, обробка української народної пісні*).
5. Етюд (4).
6. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

III курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Дві-три різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Два вокально-інструментальні твори (*дума, арія, романс, обробка української народної пісні*).
5. Етюд (4).
6. Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо.

IV курс

1. Два твори поліфонічного характеру (*прелюдія і фуга, пасакалія, чакона*).
2. Два твори великої форми (*концерт, соната, сюїта, варіації*).
3. Дві-три різнохарактерні п'єси (*кантиленного; віртуозного характеру*).
4. Два вокально-інструментальні твори (*дума, арія, романс, обробка української*

**ВИМОГИ
ДЛЯ ЗДАЧІ ТЕХНІЧНОГО МАТЕРІАЛУ**

(БАНДУРА)

I-й курс

1. Виконання напам'ять двох етюдів на різні види техніки інструктивного характеру.
2. Гра гам G-Dur, C-Dur, а також Fis-Dur та H-Dur (на верхньому ряді струн) ритмічними групами 1:7; подвійними нотами 1:4; коротке і довге арпеджіо та акорди з оберненням (T, S, D). Мінорні гами e-moll, a-moll – три види четвертними тривалостями, один вид – ритмічними групами.
3. Вправи на прийом гри *glissando*.

II-й курс

1. Виконання напам'ять двох етюдів на різні види техніки інструктивного і художнього характеру.
2. Гра гам D-Dur, F-Dur, а також Des-Dur та E-Dur (на верхньому ряді струн) ритмічними групами 1:7; подвійними нотами 1:4; коротке і довге арпеджіо та акорди з оберненням (T, S, D). Мінорні гами h-moll, d-moll – три види четвертними тривалостями, один вид – ритмічними групами.
3. Вправи на прийом гри *tremolo* і тремоляндо.

III-й курс

1. Виконання напам'ять двох етюдів на різні види техніки інструктивного і художнього характеру.
2. Гра гам A-Dur, B-Dur, а також As-Dur та A-Dur (на верхньому ряді струн) ритмічними групами 1:7; подвійними нотами 1:4; коротке, довге і ламане арпеджіо та акорди з оберненням (T, S, D). Мінорні гами fis-moll, g-moll – три види четвертними тривалостями, один вид – ритмічними групами.
3. Вправи на харківський спосіб гри. Вправи на прийом гри флажолети.

(ГІТАРА)

I курс

- 4 етюди на різні види техніки (по 2 на кожен семестр).
- мажорні та мінорні гами до 3-х знаків: групування по 2, 3, 4, 5, 6, 7 прийомами *arouando* та *tirando*, терції, сексти, октави, арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).
- музичні терміни (темпи, динаміка, характери виконання).

II курс

- 4 етюди на різні види техніки (по 2 на кожен семестр).
- мажорні та мінорні гами до 4-х знаків: групування по 2, 3, 4, 5, 6, 7, комбінації групувань 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7 прийомами *arouando* та *tirando*, терції, сексти, октави, арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).

- музичні терміни (темпи, динаміка, характери виконання).

III курс

- 4 етюди на різні види техніки (по 2 на кожен семестр).
- всі мажорні та мінорні гами до 4-х знаків: групування по 2, 3, 4, 5, 6, 7, комбінації групувань 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-7 прийомами *arouando* та *tirando*, терції, сексти, октави, арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).
- музичні терміни (темпи, динаміка, характери виконання).

(БАЯН, АКОРДЕОН)

I-й курс

1. Виконання напам'ять 4-х етюдів, або віртуозних творів на різні види техніки інструктивного характеру (по 2 на кожен семестр).
2. Мажорні та мінорні гами до 3-х знаків на прискорення до *секстоль*. Сексти, арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).

II-й курс

1. Виконання напам'ять 4-х етюдів, або віртуозних творів на різні види техніки інструктивного характеру і художнього характеру. (по 2 на кожен семестр).
2. Мажорні та мінорні гами до 4-х знаків на прискорення до *октоль*. Терції, сексти, октави, арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).

III-й курс

1. Виконання напам'ять 4-х етюдів, або віртуозних творів на різні види техніки інструктивного характеру і художнього характеру. (по 2 на кожен семестр).
2. Мажорні та мінорні гами на прискорення до *октоль*, різними штрихами. Терції, сексти, октави, акорди, вправи та арпеджіо (з обігруванням обернень та повне).
3. Цілотонова та хроматична гами.
4. Музичні терміни (темпи, динаміка, характери виконання тощо).

(ЦИМБАЛИ)

1 с.

1. Гама: D-dur, E-dur, F-dur.

Прискорення – четверть, дуоль, тріоль, квартоль, квінтоль, секстоль, квінтоль, квартоль, тріоль, дуоль, четверть.

Подвійними нотами – терції.

Обернення тризвуків – тоніка, субдомінанта, домінанта, тоніка.

Коротке та довге арпеджіо.

2. Два етюди на різні види техніки.

2 с.

1. Гама: c-moll, g-moll, d-moll.

Натуральний, гармонічний та мелодичний види.

Коротке та довге арпеджіо.

Вправи.

2. Два етюдів на різні види техніки.

3 с.

1. Гама: G-dur, A-dur, H-dur.

Прискорення – четверть, дуоль, тріоль, квартоль, квінтоль, секстоць, септоць, околь, септоць, секстоць, квінтоль, квартоль, тріоль, дуоль, четверть.

Подвійними нотами – терції, октави.

Обернення тризвуків – тоніка, субдомінанта, домінанта, тоніка.

Коротке та довге арпеджіо.

2. Два етюдів на різні види техніки.

4 с.

1. Гама: e-moll, h-moll, fis-moll.

Натуральний, гармонічний та мелодичний види.

Коротке та довге арпеджіо.

Вправи.

2. Два етюдів на різні види техніки.

5 с.

1. Гама: G-dur, A-dur, H-dur.

Прискорення – четверть, дуоль, тріоль, квартоль, квінтоль, секстоць, септоць, околь, септоць, секстоць, квінтоль, квартоль, тріоль, дуоль, четверть.

Подвійними нотами – сексти.

Обернення тризвуків – тоніка, субдомінанта, домінанта, тоніка.

Коротке та довге арпеджіо.

2. Два етюдів на різні види техніки, або п'єси віртуозного характеру.

6 с.

1. Гама: cis-moll, b-moll, f-moll.

Натуральний, гармонічний та мелодичний види.

Коротке та довге арпеджіо.

Вправи.

Цілотоновий звукоряд від звуків – С та Сіс.

Хроматична гама.

2. Два етюдів на різні види техніки, або п'єси віртуозного характеру.

Рекомендовані етюдів таких авторів: Гези Аллагі, Дезі Ерделі, Дмитра Попічука, Василя Кречуна, Василя Мунтяна, Валерія Полевого, Тарса Барана, Віктора Зубицького та ін.

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (БАНДУРА)

Програма 1

1. Є. Юцевич. Прелюдія і fuga a-moll.
2. С. Баштан. Концертні варіації на тему укр. нар. пісні “Йшли корови із діброви”.
3. А. Дюран “Вальс”.
4. Укр. нар. пісня в обр. С. Павлюченка “Ой де ти їдеш”.
5. Ф. Кучеренко, сл. Т. Шевченка «Плач Ярославни»

Програма 2

1. Д. Букстехуде, переклад С. Баштана. Прелюдія і fuga d-moll.
2. Ж.Ф. Лейє. Соната (I, III, V ч.).

3. О.Герасименко, сл. О.Бабій «Без тебе день».
4. М.Лисенко, сл. Т.Шевченка «Ой маю, маю я оченята».
5. І.Гайденко. Триптих («Танок», «Марічка», «Григорію Сковороді»).

Програма 3

1. Х. Сейксас. Сюїта у 3 ч.
2. М.Дремлюга. Концерт е-moll. I ч.
3. Р.Гриньків. Коломийка.
4. С.Гулак-Артемівський. Пісня Одарки «Ой казала мені мати» з опери «Запорожець за Дунаєм»
5. Муз.О.Герасименко, сл. Т.Угрин «Безкрилої любові не буває».

Програма 4

1. Й. С. Бах. Маленька прелюдія і fuga C –Dur
2. А.Гайденко. Концерт «Перебендя», присвячений Г.Хоткевичу.
3. М.Стецюн. «Танок у формі рондо».
4. Муз.А.Кос-Анатольського, сл. Л.Тиглій «Князівна-Либідь».
5. Запис М.Лисенка з репертуару О.Вересая, обр.З.Штокалка. «Кант про Правду».

Програма 5

1. Б.Марчелло, переклад В.Дутчак. «Adagio».
2. А.Коломієць. «Українська соната» для бандури й фортепіано.
3. М.Долгих. «Ноктюрн».
4. М. Лисенко, сл. О. Олеся «Айстри»
5. Укр. нар. пісня, обр. О. Герасименко «Ой весною зеленою»

Програма 6

1. Й. С. Бах. Маленька прелюдія і fuga g-moll
2. О.Герасименко.Концертна фантазія «Купало».
3. Г.Китастий. «Гомін степів».
4. М. Лисенко, сл. Т. Шевченка «Ой одна я, одна».
5. Обр. В.Косенка, укр. нар. пісня «Баламуте»

Програма 7

- 1.М.Дремлюга. Прелюдія і fuga е-moll.
- 2.М.Глінка. Варіації на тему Моцарта.
- 3.В.Заремба. Фантазія «Зібралися всі бурлаки».
- 4.Укр.нар.пісня в обр. А. Бобиря «Ой зійди, зійди зіронько».
- 5.М.Лисенко, сл.Т.Шевченка «Хустиночка мережаная».

Програма 8

1. Й.С.Бах Маленька прелюдія і fuga е-moll.
2. Невідомий автор XVIII ст. Варіації на тему Моцарта.
3. М.Дремлюга «Дума».
4. Я.Степовий, сл. Т. Шевченка «Утоптала стежечку».
5. Обр. В. Таловирі «На поточку м прала»

Програма 9

1. Г.Гендель. «Пасакалія».
2. Г.Гембера. Варіації на тему хороводу «Марина».
3. О.Левицький «Прелюд»
4. Укр. нар. дума в обр. Ф.Глушка «Смерть козака-бандуриста».
5. Обр. В. Тиможинського «Та ти гадаш, мій Андрійку»

Програма 10

1. Ю. Олійник. Фанталія і fuga.
2. К.Мясков Фантазія на укр. нар. теми.
3. Л.Бетховен «Елізі»
4. Укр. нар. пісня, об. М.Лисенка «Ой джигуне, джигуне.
5. О. Нижанківський, сл. В. Масляка «О, не забудь»

Програма 11

1. Й.С.Бах - Ф.Бузоні, перекл. С.Баштана «Інтермеццо».
2. І.Левицький, перекл. для бандури С.Овчарової «Українська рапсодія».
3. А.Дюран, перекл. для бандури С.Овчарової «Вальс».
4. Муз.О.Герасименко, сл. М.Чумарної «Пісня для мами».
5. Обр. М. Лисенка «Дощик».

Програма 12

1. М.Дремлюга. «Пасакалія».
2. А.Вівальді. Концерт G-dur, у 3 ч.
3. Р.Гриньків «Елегія».
4. Аранжування В.Кушпета. Вокально-інструментальна фантазія «Косарі».
5. Сл. М.Устияновича, обр. В.Войта «Гей браття опришки».

Програма 13

1. Й.Бах. Алеманда.
2. О.Герасименко «Концертні варіації»
3. Г.Менкуш. «Весняна фантазія».
4. М. Лисенко, сл. Т.Шевченка «Хустиночко моя».
5. Укр. нар. пісня в обр.М.Дремлюги «Чи я в лузі не калина була»

Програма 14

1. Й. С. Бах. Прелюдія і fuga d-moll
2. М.Дремлюга «Поема-рапсодія»
3. І. Гайдено. Три танці.
4. Укр. нар. пісня в обр.М.Дремлюги «Вербовая дощечка»
5. Г.Хоткевич, сл. Т.Шевченка «Тече вода в синє море»

Програма 15

1. Г. Гендель. Чакона G-dur.
2. А.Муха. Варіації на тему укр.нар.пісні «Взяв би я бандуру»
3. К.Мясков «Елегія».
4. Обр. В.Тиможинського «Ой там, на товчку, на базарі»
5. Обр. Ф.Глушка, сл. Т. Шевченка «Дума» з поеми «Сліпий» («Невольник»)

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (БАЯН, АКОРДЕОН)

Програма 1

1. Д.Бортнянський. Соната C-Dur.
2. Л. Клерамбо. І частина з "Сюїти" для органа.
3. Обр. А.Іванова, укр.нар.пісня "Садом садом кумасенька".
4. В.Золотарьов "Марш солдатиків".
5. А.Діабеллі "Сонатина".

Програма 2

1. Г.Ф.Гендель. Сарабанда.
2. І.Дунаєвський. Полька.
3. М.Клементі. Сонатина.
4. Т.Хаслінгер. Сонатина.
5. Обр. А.Сушкіна, укр.нар.пісня "Ой джигуне, джигуне"

Програма 3

1. Е. Мебюль. Соната.
2. В.Ф.Бах. Фуга e-moll.
3. М.Різолі "Угорський танець".
4. А.П'яцолла "Adios ponino".
5. В.Дербенко "Мрії".

Програма 4

1. Й.С.Бах. Хорал F-dur.
2. М.Шміт. Сонатина A-dur.
3. Г.Майборода "Київський вальс".
4. Обр. О.Денисова, укр.нар.пісня "Їхав козак за Дунай".
5. Обр.О.Денисова, укр.нар.пісня "Ішов козак потайком".

Програма 5

1. Л.Бельм. "Інтродукція - хорал".
2. Обр. Федова "Концертна хора".
3. Обр М.Різолі, укр.нар.пісня "Посилала мене мати".
4. Д.Бортнянський. Соната.
5. Обр. Є.Дербенка, грецький нар.танець "Сиртаки".

Програма 6

1. Й.С.Бах. Фуга F-dur
2. Т.Хаслінгер. Сонатина.
3. Р.Глієр "Романс".
4. Обробка Б.Гивеля, укр.нар.пісня "Подільянка".
5. Й.С.Бах. "Прелюдія".

Програма 7

1. В.А.Моцарт. Сонатина №1.
2. Г.Ф.Гендель. Сарабанда.
3. М.Різолі "Гуцульський танець".
4. В.А.Моцарт "Весняна пісня".
5. Обр. М.Корецького, укр.нар.пісня "Ой у гаю при Дунаю".

Програма 8

1. О.Гедіке. Сарабанда.
2. Обр. М.Корецького, укр.нар.пісня "Горлиця"
3. А.Тихончук. "Полька".
4. Т.Хаслінгер. Сонатина.
5. Л.Бірнов. "Танцювальна".

Програма 9

1. Г.Ф.Гендель. Пасакалія.
2. Л.Бетховен. "Рондо".
3. К.Мясков. "Хоровод".

4. М.Різоль. "Полька".

Програма 10

1. Й.С.Бах. Прелюдія і fuga F-dur
2. А.Холмінов. Сюїта 3 частини.
3. Обр. М.Рибалки «Гуцульська фантазія»
4. Й.Гайдн. «Угорське рондо»

Програма 11

1. В.Челноков «Прелюдія і fuga» с – moll
2. І.Яшкевич.Сонатина D-dur
3. Обр. В.Мотова «Возле речки, возле моста»
4. Д.Шостакович «Ліричний вальс»

Програма 12

1. М.Челноков. Прелюдія і fuga.
2. В.Золотарьов. Дитяча сюїта №1 (I,II,III част)
3. Є.Дербенко «Циганські наспіви»
4. А.Газаров «Експромт»

РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ (ГІТАРА)

Програма 1

1. Бах Й.С. Фуга з скрипкової сюїти ля мінор
2. Бенда Г. Соната.
3. Моліно Ф. Фантазія.
4. МорельХ. Міссіонера.
5. Козлов В. Хороводна сімінор

Програма 2

1. Вайс С.Л. Лютнева музика.
2. Вівальді А. Концерт ре мажор.
3. Каркассі М. Рондо.
4. Туріна Х.Фандангільо.
5. Каруллі Ф. Фолія. Соло № 2.

Програма 3

1. Бесард Ж. «Веселий хоровод» для лютні.
2. Вівальді А. Концерт до мажор.
3. Беренд З. Іспанський танець.
4. Брауер Л. Колискова.
5. Діабеллі А. Прелюдії.

Програма 4

1. Бренчінелло С. Партіта.
2. Брауер Л. Сюїта «Чорний декамерон».
3. Вин'янс Х. Фантазія.
4. Висотський М.Пісня.
5. Д'єнс Р. «Небесне танго».

Програма 5

1. Гендель Г.Ф. Чакона ре мінор.
2. Кікта В. Соната.
3. Понсе М. Прелюдії.
4. П'яццолла А. Танго.
5. Родріго Х. Три характерних танці.

Програма 6

1. Бах Й.С. Прелюдія, фуга, алегро для лютні BWV 998
2. Кошкін Н. Сюїта «Ельфи».
3. Фалья М. Пам'яті Дебюссі.
4. Циммерман Ф. Скерцо.
5. Чайковський П. Неаполитанська пісенька.

Програма 7

1. Бах Й.С. III Сюїта для віолончелі соло BWV 1009
2. Торроба М. Сонатина.
3. Лауро А. Вальси.
4. Леньяні Л. 6 каприсів, 36 каприсів.
5. Льобет М. Каталонські пісні.

Програма 8

1. Бах Й.С. Прелюдія з віолончельної сюїти ре мажор
2. Шебалін В. Сонатина.
3. Морков В. Скерцо.
4. Мусоргський М. «Сльоза».
5. Льобет М. Каталонські пісні.

Програма 9

1. Бах Й.С. III Сюїта для віолончелі соло BWV 1009
2. Торроба М. Сюїта «Замки Іспанії».
3. Альбеніс І. «Червона башня»,
4. Малатс Х. Серенада.

Програма 10

1. Бах Й.С. Чакона з партіти ре мінор
2. Сихра А. – Хойер А. Класична соната.
3. Абреу А. Тіко-тіко
4. Александров Ю. Гавот.
5. Шебалін В. Дві прелюдії. «Роздуми».

**РЕКОМЕНДОВАНІ ЗРАЗКИ ДИПЛОМНИХ ПРОГРАМ
(ЦИМБАЛИ)**

Програма 1

1. Й.С.Бах. Прелюдія d-moll.
2. Й.Гайдн. "Рондо".
3. С.Кушнірук "Гуцульський диптих".
4. С.Крецу "Сирба".

Програма 2

1. Й.С.Бах. Менует G-dur.
2. Д. Смольський. Концерт №3
3. О. Незовибатько. «Фантазія на укр. теми»
4. С.Крецу «Хора»
5. Б. Лятошинський «Мелодія на тему укр. нар.пісні»

Програма 3

1. Й.С.Бах. "Менует".
2. Д.Смольський. Концерт№2. I част.
3. І.Міський "Українська п'еса".
4. В.Попадюк "Фантазія на гуцульські теми".
5. К.Бем. „Безперервний Рух”.

Програма 4

1. В.Кречун. "Концертні варіації".
2. С.Крецу "Музикуца".
3. А.Гайденко "На святі Вербункош".
4. А.Кос-Анатольський.Коломийка з балету "Хустка Довбуша".
5. В.Бах "Менует".

Програма 5

1. Й.С. Бах Престо з сюїти g-moll.
2. М. Лисенко Друга рапсодія на укр. нар. теми „Думка-шумка”.
3. І. Стравинський „Вальс” „Полька”.
4. Л Донник Слобожанська фантазія № 3.

Програма 6

1. Й.С. Бах Сарабанда та дубль з партіти № 1.
2. М. Кеза Соната C-dur
3. Д. Попічук Варіації на тему укр. нар. пісні „Копав, копав криниченьку”.
4. І. Міський „Українська п'еса”.
5. А. Геза Концертний етюд.

Програма 7

1. В. Пихль Фуга № 2.
2. Б.Котюк Рапсодія № 1.
3. А. Гайденко „Петрівка”.
4. В. Попадюк „Фантазія на гуцульські народні теми”.
5. І. Вимер „Гуморестка”.

Програма 8

1. В. Пихль Фуга № 4.
2. Б.Котюк Рапсодія № 2.
3. Д. Попічук Варіації на тему укр. нар. пісні „Ой під вишнею”.

4. В. Зубицький „Весняні голоси”.
5. обр. Д. Попічука „Гопак”.

Програма 9

1. Х. Глюк Менует
2. В. Полевой Рондо.
3. Л. Колонін „Сіяючі золотом”.
4. І. Бурдін Прелюдія і Хора.

Програма 10

1. Й.С. Бах Прелюдія та fuga з сюїти № 5 для віолончелі соло.
2. В. Полевой Концерт для цимбалів.
3. Т. Йордаке Варіації
4. Д. Попічук Молдавські мелодії.
- 5.

Програма 11

1. Й.С. Бах Сарабанда
2. Л. Донник Соната-епітафія для цимбалів з фортепіано.
3. А. Хачатурян Токата. Транскрипція для цимбалів І. Бурдіна.
4. А. Тімофєєв „Метафора”.
5. Л. Боккеріні Менует.

6. Система оцінювання курсу

Навчальний семестр	Контрольний захід (семинар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
I	Технічний залік	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюди на різні види техніки; ▶ П'єса. 	50
I	Семестровий залік	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури). 	50
II	Технічний залік	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Гами на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюди на різні види техніки; ▶ П'єса. 	50
II	Іспит	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі 	50

		бандури).	
III	Технічний залік	▶ Гама на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюд на різні види техніки; ▶ П'єса.	50
III	Семестровий залік	▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури).	50
IV	Технічний залік	▶ Гама на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюд на різні види техніки; ▶ П'єса.	50
IV	Іспит	▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури).	50
V	Технічний залік	▶ Гама на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюд на різні види техніки; ▶ П'єса.	50
V	Семестровий залік	▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури).	50
VI	Технічний залік	▶ Гама на прискорення, інтервали та арпеджіо; ▶ Два етюд на різні види техніки; ▶ п'єса	50
VI	Іспит	▶ Поліфонічний твір; ▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури).	50
VII	Семестровий	▶ Поліфонічний твір;	50

	залік	▶ Твір великої форми; ▶ П'єса; ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури).	
VIII	Іспит	▶ Поліфонічний твір ▶ Твір великої форми ▶ Дві різнохарактерні п'єси ▶ (для бандуристів – пісня у супроводі бандури)	50

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна		шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69		задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Політика курсу

Заняття зі спеціального музичного інструменту будуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Підбираючи репертуар, педагог повинний постійно враховувати індивідуальні особливості кожного студента, ступінь його обдарованості, музичного розвитку і спеціальної підготовки. Варто враховувати необхідність виконання музичного твору на досить високому художньому рівні, з належним ступенем технічної досконалості, без «знижок» на незрілість виконавця чи на особливі труднощі твору. Відповідно до цього в індивідуальних планах студентів повинна бути відображена визначена логічна послідовність і поступовість у виборі репертуару.

У репертуар спеціальних класів включається українська та зарубіжна музика різних стилів та жанрів, а також – найдосконаліші в художньому відношенні зразки сучасної музичної літератури.

Однією з найважливіших ланок навчального процесу є робота над етюдами, гамами й іншим навчально-допоміжним матеріалом. При виборі етюдів та інших інструктивних творів варто керуватися поєднанням художньої значимості з доцільністю їх вивчення для розвитку тих чи інших виконавських навичок. Вивчення етюдів може набувати різних форм в залежності від змісту і характеру поставлених навчальних задач: доведення виконання етюду до певного ступеня довершеності, використання його в плані ознайомлення чи читання нот з листа.

З метою більш тісного контакту зі студентами спеціального класу, а також для формування класу в колектив варто організувати класні заняття так, щоб на них була присутня максимальна кількість студентів.

8. Рекомендована література

Бандура

1. Баштан С. Кафедра народних інструментів НМАУ як осередок кобзарського академізму // Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва. К., 1998. С. 21–23.
2. Баштан С. Методика роботи з ансамблем бандуристів. К. : Музична Україна, 1982. 35 с.

3. Баштан С. Школа гри на бандурі. К. : Музична Україна, 1984. 112 с.
4. Баштан С. Школа гри на бандурі. К. : Музична Україна, 1989. 134 с.
5. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Автореферат дис... канд. мистецтв. К., 2005. 16 с.
6. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста. Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. 150 с.
7. Ваврик О. Кобзарські школи в Україні. Тернопіль : Збруч, 2006. 223 с.
8. Вечер Д. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03. К., 2007. 20 с.
9. Вибрані етюди. Зошит 1 : [переклад для бандури та упорядк. Л.Мандзюк]. Харків: ГЛАС, 1999. 24 с.
10. Вибрані етюди. Зошит 2 : [переклад для бандури та упорядк. Л.Мандзюк]. Харків: ГЛАС, 1999. 24 с.
11. Выготский Л. Психология искусства. М. : Педагогика, 1968. 344 с.
12. Геллер С. Етюди : [переклад для бандури О.Верещинського]. Дрогобич : Відродження, 2001. 44с.
13. Герасименко О. Етюди для бандури на різні види техніки. Київ, 2004. 84с.
14. Герасименко О. Концертні варіації для бандури соло «Купало». Львів : ТеРус, 2004. 8 с.
15. Герасименко О. Ліричні п'єси для бандури. Збірник №2. Львів, 1997. 38с.
16. Герасименко О. Юним бандуристам. Львів, 2001. 32с.
17. Горюхина Н.А. Очерки по вопросам национального стиля и формы. К.: Музична литература, 1985. 111 с.
18. Гуренко Е.Г. Исполнительское искусство: методические проблемы: Учебное пособие.- Новосибирск.- НГК, 1985. 88 с.
19. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Зб. мта. наук.- прак. конф.- Дрогобич: Коло, 2005. С. 62-73.
20. Дедусенко Ж. Виконавська школа як рід культурної традиції. Автореферат дис... канд. мистецтв. К, 2002. 20 с.
21. Дмитрук І. І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б.Пиц. - Дрогобич: Коло, 2005.С. 73-78.
22. Дремлюга М. Дві сонати для бандури. Київ : Музична Україна. 1979. 44 с.
23. Дремлюга М. Концерт для бандури з оркестром. Київ : Музична Україна. Рукопис.
24. Дремлюга М. Концертні п'єси для бандури. Київ : Музична Україна. 1974. 48 с.
25. Дремлюга М. Твори для бандури. Київ : Музична Україна. 1985. 48 с.
26. Дубас О.І. Становлення і розвиток професійної бандурної освіти в Україні (XVII – перша половина ХХ ст.) // Автореф. дис. ... кандидата мистецтвознавства. К., 2002. 18 с.
27. Дугчак В. "Кобзарський підручник" З.Штокалка. Теоретичні і практичні узагальнення. // Бандура. №71–72. 2000. С.21–23.
28. Дугчак В. Аранжування для бандури. [Навчально-методичний посібник для студентів]. Івано-Франківськ, 2001. 90 с.
29. Дугчак В. Бандурне мистецтво діаспори. Проблеми виконавства // Мистецтвознавчі записки. К., 2004.Вип..5. С.22-29.
30. Дугчак В. Гнат Хоткевич і бандурне мистецтво України. // Українознавство : документи, матеріали, раритети. – Івано-Етюди для бандури на різні види техніки (1-5 кл. ДМШ) : [упорядн. В.Петренко; заг. ред. С.Баштана]. К. : Музична Україна, 1982. 94 с.

31. Дутчак В. Розвиток професійних засад бандурного мистецтва у 1970-1990 р.р. Творчість і виконавство. Дисертація канд. мистецтв. К., 1996. 240 с.
32. Смець В. Кобза та кобзарі. Берлін, 1923. 111 с.
33. Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства на Україні. Львів : Край, 2000. 195 с.
34. Кабачок В. Школа гри на бандурі. К. : Музична Україна, 1958. 246 с.
35. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти). Дрогобич: Вид. Фірма „Відродження”, 2000. 100с.
36. Кирдан Б. Народні співці-музиканти на Україні. К.: Музична Україна, 1980. 181 с.
37. Кияновська Л. Лицар бандури / До 80-ти річчя Василя Герасименка. Львів: ТеРус, 2007. 60 с.
38. Колесса Ф.М. Мелодії українських народних дум. К.: Наукова думка, 1969. 587 с.
39. Конопленко-Запорожець П. Кобза і бандура. Вінніпег, 1963. 168 с.
40. Котляревська О.І. Варіативний потенціал музичного твору: культурологічний аспект інтерпретування: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00. 03/ НМАУ ім. П.І. Чайковського. К., 1997. 19 с.
41. Лавров Ф. Кобзарі: Нариси з історії кобзарства України. К.: Мистецтво, 1980. 254 с.
42. Левицький Р. Еволюція бандури // Бандура, 1984. №7–8.
43. Лисенко М. Народні інструменти на Україні. К.: Мистецтво, 1955.
44. Лисенко М. Про народну пісню і про народність в музиц. К.: Мистецтво, 1955. 66 с.
45. Лисенко М.В. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень у виконанні кобзаря Вересая. К.: Музична Україна, 1978. 96с.
46. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр: История и современность. М., 1990.
47. Мандзюк Л. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.. мистецтвозн. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Х., 2007. 18 с.
48. Мандзюк Л. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти //Автореферат дис... канд. мистецтв. Харків. 2007. 18с.
49. Мандзюк Л. Вплив емоційного фактора на та психофізіологічну сутність виконавського апарата бандуриста. // Професійна та моральна культура в професійній системі, збірник наукових праць. Луганськ-Харків, 2004. С.194–203.
50. Мандзюк Л. Про виконавські проблеми лівої руки бандуриста в контексті художньо-виразної гри // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип.6. Харків, 2001. С.175–183.
51. Мандзюк Л. Самостійна робота бандуриста над гамами // Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ-Харків : Глас, 2004. 23 с.
52. Михайлов М. Стиль в музыке. Исследование. Л.: Музыка, 1981. 264 с.
53. Мокрогуз І. Аплікатура бандуриста ХХст., як основа формування виконавської техніки // Тези регіональної науково-практичної конференції. Івано-Франківськ, 2007. С.57–59.
54. Мокрогуз І. Аплікатурні принципи Львівської бандурної школи (на матеріалі творчості Оксани Герасименко) // Вісник Прикарпатського університету. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2008. В.ХІІ–ХІІІ. С.250–253.
55. Мокрогуз І. Особливості аплікатури в композиціях Миколи Дремлюги для бандури // Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка: Збірник наукових праць. Харків-Луганськ : СтильІздат, 2008. С.339–344.
56. Мокрогуз І. Фізіологія особливостей руки як чинник формування моторики бандуриста // Вісник Прикарпатського університету. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2010. В.ХІІІ–ХІV. С.327–332.
57. Мокрогуз І. Художній і технічний компоненти виконавства: історичний аспект // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції “Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики”. Дрогобич : Молодь і ринок, 2009. В.№5(52)

С.48–52.

58. Морозевич Н. Бандурне мистецтво як культурне надбання сьогодення. – Автореферат дис.... канд. мист. Одеса. 2003. 20 с.
59. Москаленко В.Г. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа). К., 1994. 156 с.
60. Овчарова С. До проблеми перекладення органних хоральних прелюдій Й.С. Баха в контексті динаміки подальшого розвитку сучасного бандурно-академічного репертуару // Народньо-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б. Пиц.. Дрогобич: Посвіт, 2007. С. 121-127.
61. Олексієнко О. Творчість Миколи Дремлюги і процес становлення бандурного репертуару // Автореф. дис. ... канд. Мистецтвознавства. К., 2003. 16 с.
62. Олексієнко О. Твори М.Дремлюги у формуванні школи академічного бандурного виконавства // Наук. вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Вип.8. Музичне виконавство. Київ. 2000. С.146–154.
63. Опришко М. Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1967. 150 с.
64. Панасюк І. Переплетись роки й бандури струни. К., 2002. 130 с.
65. Петрик- Дмитрук І.І. Переклади у сучасній бандурній практиці // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Мистецтвознавство. Івано-Франківськ: Плай, 2005. Вип. VIII. С. 122-132.
66. Пшеничний Д. Етюди для бандури. К. : Образотворче мистецтво і муз. літ., 1958. 110 с.
67. Самчук У. Живі струни. Бандури і бандуристи. Детройт, 1976. 466 с.
68. Скляр І. Київсько-харківська бандура. К.: Музична Україна, 1971.
69. Супрун Н. Гнат Хоткевич – музикант. Рівне: Ліста, 1997. 280с.
70. Таловиря В. Етюди для бандури // Заг. ред. А.Омельченко. К. : Музична Україна, 1967. 44с.
71. Харнонкурт Н. Музыка як мова звуків. Суми: Собор, 2002. 184с.
72. Хоткевич Г. Бандура і її можливості / Г. Хоткевич, передмова В.Мішалова. Харків: Глас-Майдан, 2007. 92 с. (Серія „Музична спадщина Гната Хоткевича”).
73. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків: ДВУ, 1930. 245 с.
74. Черні К. Етюди в перекладі для бандури. У 2-х зб. // Упор. О.Созанський; пер. і заг. ред.. В Герасименко. Львів, 1998.
75. Штокалко З. Кобза / Зіновій Штокалко // Збірка п'єс для бандури. Київ - Торонто - Едмонтон, 1997. 359 с.
76. Штокалко З. Кобзарський підручник [Підготовка до друку Андрія Горняткевича]. Едмонтон–Київ : Вид-во Канадського інституту українських студій, 1992. 347 с.
77. Яницький Т. Авторський тип перекладу на прикладі варіацій на тему української народної пісні „Йшли корови із діброви” С. Баштана // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2005. С. 216-223.
78. Яценко Л. Державна заслужена капела бандуристів Української УРСР. К.: Музична Україна, 1970. С. 5-15.

Баян, акордеон

1. Алексеев І. Викладання гри на баяні. Основи методики. К., Образотворче мистецтво, 1957.
2. Алексеев А. Методика обучения игре на фортепиано. М.: Музыка, 1982.
3. Алексеев А. Работа над музыкальными произведениями с учениками школы и училища. М.: Музыка, 1957.
4. Баян вчера, сегодня, завтра // Сов. музыка. 1990. № 2. С.63, 66.
5. Говорушко П. Основы игры на баяне. Л., : Музгиз, 1953.

6. Давидов М. А. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва НМАУ. К., 1998.
7. Давидов М. А. Проблеми розвитку академічного народно-інструментального мистецтва в Україні: Збірник статей. К.: Видавництво ім. Олени Теліги, 1998. 207 с.
8. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності
9. баяніста: Навчальний посібник для вищ. муз. навч. закладів. К.: Муз. Україна, 1997. 240 с.
10. Іванов Є. Акордеонно-баянне мистецтво України // Музичне виконавство. Науковий вісник. Книга 4. Випуск 5. К., 2000. С. 25-36.
11. Іванов Є. О. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні (історичний аспект): Музичне мистецтво: Автореферат дисертації на зд. наук. ст. канд. мистецтвознавста. К., 1995.
12. Іванов Є. О. Кафедра народних інструментів НМАУ як осередок професіонально-академічного акордеонно-баянного мистецтва // Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва». К., 20—27 березня, 1998. С. 41—44.
13. Кращі баяністи України // Музика. — 1979. № 5. С. 28.
14. Кужелєв Д. О. Актуальні проблеми виконавства баяністів (80—90-і рр.) // Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва». К., 20-27 березня, 1998. С. 58—59.
15. Кужелєв Д. О. Баянне виконавство в музичній культурі 70—90-х років // Музичне виконавство. Науковий вісник. Книга 4. - Випуск 5. К., 2000. С. 48-57.
16. Кужелєв Д. О. Перспективи зростання // Музика. 1984. № 4. С. 19—20.
17. Кужелєв Д. О. Сучасне баянне мистецтво: Феномен В. Зубицького // Музичне виконавство. Науковий вісник. Книга 4. — Випуск 1. К., 1999. С. 103-112.
18. Мирек А. Из истории акордеона и баяна. М. :Музыка, 1967.
19. Мирек А.Справочник по гармониках. М. :Музыка, 1967.
20. Максимов Е. Ансамбли и оркестры баянистов. М: Музыка, 1966.
21. Оберюхтін Д. Вісім маленьких органних прелюдій і фуг. К: Муз. Україна, 1975.
22. Паньков В. Гами, трізвучки, арпеджіо для виборного баяна. К: Муз. Україна, 1982.
23. Полетаєв А. П'ятипальцева аппликатура на баяне. М. :Музгиз, 1962.
24. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. К:Муз. Україна, 1980.
25. Ризоль М. Принципы притминения п'ятипальцевой аппликатуры на баяне. М. :Сов. композитор, 1977.
26. Сурков А. Посobie для начального обучения игре на готово-выборном баяне. М. : Сов. композитор, 1973.
27. Черноіваненко А. Образно-драматургічна роль фактури в музиці для баяна II-ї половини ХХ століття // Музичне виконавство. Науковий вісник. - Книга 4. - Випуск 2. - К., 1999. С. 146—156.

Гітара

1. Агафoшин, П. Школа игры на шестиструнной гитаре. Москва : Музыка, 1994.
2. Альбом для юношества / сост. Н. Иванова-Крамская.: Музыка, 1987. [вып. 1]
3. Асафьев, Б. Концерт для гитары с оркестром / сост. Н. Михайленко. Москва, 1987.
4. Барриос, А. Произведения для шестиструнной гитары. Москва : Музыка, 1989.
5. Бах, И. С. Четыре сюиты / сост. Я. Ковалевской, Е. Рябокoнь. Ленинград, 1974.
6. Бах, И. С. Музыка для лютни / сост. А. Штингля. Лейпциг, 1951.
7. Библиотека гитариста № 209. Москва, 1965.
8. Брауэр, Л. Произведения. Москва, 1986.
9. Вайс, С. Л. Произведения для лютни. США : Орфей, 1998.
10. Вебер, К. М. Дивертисмент / сост. А. Иванова-Крамского. Москва, 1968.
11. Вівальді, А. Концерт ре мажор. Будапешт, 1982.

12. Вівальді, А. Концерт до мажор. Будапешт, 1980.
13. Вівальді, А. Концерт. Будапешт, 1983.
14. Вила-Лобос, Э. Двенадцать этюдов для гитары. Ленинград, 1963.
15. Вила-Лобос, Э. Прелюдии для гитары Ленинград, 1962.
16. Вила-Лобос, Э. Произведения для шестиструнной гитары. Этюды, прелюдии, концерт Москва, 1984.
17. Вирчи, П. Сальтареллы, канцоны и фантазии. – Будапешт, 1970.
18. Гитара в концертном зале / сост. В. Максименко. Москва : Советский композитор, 1984. Вып. 1.
19. Джулиани, М. Концерт № 3. Транскрипция для гитары с квартетом / сост. А. Иванова-Крамского. Москва : Музыка, 1969.
20. Джулиани, М. Тема с вариациями и полонез для гитары и фортепиано / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
21. Диабелли, А. Две сонатины для гитары и фортепиано / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
22. Диабелли, А. Три сонаты для гитары. Прелюдии / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
23. Доменикони, К. Сюита «Каюнбаба». Берлин : Марго, 1990.
24. Золотой репертуар гитариста «На пути к Баху» транскрипции для одной и двух гитар / сост. В. Кузнецова. Санкт-Петербург : Композитор, 2004.
25. Иванов-Крамской, А. Избранные произведения для шестиструнной гитары. Москва, 1970.
26. Иванов-Крамской, А. Избранные произведения для шестиструнной гитары / сост. Н. Иванова-Крамская. Москва : Музыка, 1983.
27. Иванов-Крамской, А. Концерт для гитары с оркестром № 1. Москва, 1970.
28. Иванов-Крамской, А. Пьесы, обработки, этюды. Концерт для гитары с оркестром № 2. Москва, 1972.
29. Иванов-Крамской, А. Пьесы для шестиструнной гитары / А. Иванов-Крамской. – Москва : Музыка, 1977.
30. Иванов-Крамской, А. Школа игры на шестиструнной гитаре. Москва : Музыка, 1987.
31. Из репертуара Андреса Сеговии. Москва : Музыка, 1987. Вып. 5.
32. Карулли, Ф. Две фолии. Три соло для гитары / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва : Музыка и время, 2002.
33. Карулли, Ф. Этюды для гитары. Польша, 1970.
34. Карулли, Ф. Концерт ля мажор / сост. А. Иванова-Крамского. Москва : Музыка и время, 2002.
35. Кирьянов, Н. Искусство исполнительства на классической гитаре. Москва, 1999.
36. Классическая шестиструнная гитара / сост. Е. Ларичев. Москва : Музыка, 2000.
37. Классическая гитара. № 5. Лейпциг, 1982.
38. Классические этюды для гитары / сост. Ф. Сор, М. Каркасси. Будапешт, 1995.
39. Концертные пьесы / сост. Е. Ларичев. Москва, 1979. Вып. 17.
40. Концертные пьесы / сост. Е. Ларичев. Москва : Советский композитор, 1982.
41. Концертные пьесы / сост. Н. Максименко. Москва, 1983.
42. Концертные пьесы / сост. Е. Ларичев. Москва, 1985. Вып. 28.
43. Кошкин, Н. Фарфоровая башня. Берлин : Марго, 1998.
44. Кошкин, Н. Прелюдия и вальс. Париж : Лемуан, 1992.
45. Кошкин, Н. Пассакалия и токката «Падение птиц». Япония : Пан, 1995.
46. Кошкин, Н. «Дождь». Берлин : Марго, 1998.
47. Лёгкие пьесы для шестиструнной гитары. Москва : Музыка, 1965. Вып. 13.
48. Лом, Й. Три фантазии / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
49. Матейка, В. Большая соната № 2 / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 1996.
50. Музыка зарубежных композиторов / сост. В. Славский. Киев, 1971. Вып. 3.

51. Педагогический репертуар для музыкальных училищ / сост. А. Иванов-Крамской. Москва, 1970. Вып. 5.
52. Педагогический репертуар. Пьесы / сост. Е. Рябоконь, Я. Ковалевская. Ленинград, 1970. – Вып. 1.
53. Педагогический репертуар. Сборник этюдов / сост. Е. Рябоконь, Я. Ковалевская. Ленинград, 1973.
54. Педагогический репертуар гитариста для 3-4 курсов музыкальных училищ / сост. Е. Ларичев. Москва, 1980. Вып. 2.
55. Педагогический репертуар гитариста для 1-2 курсов музыкальных училищ / сост. Е. Ларичев. Москва, 1980. Вып. 2.
56. Понсе, М. Южный концерт для гитары и симфонического оркестра. Ленинград, 1984.
57. Произведения зарубежных композиторов / сост. Е. Ларичев. Москва, 1982.
58. Пухоль, Э. Школа игры на шестиструнной гитаре / Э. Пухоль. Москва, 1977.
59. Пьесы для шестиструнной гитары / сост. А. Иванов-Крамской. Москва, 1963. Вып. 4.
60. Репертуар гитариста / сост. Е. Ларичев. Москва, 1982. Вып. 24.
61. Родриго, Х. Произведения для шестиструнной гитары / сост. В. Максименко. Москва, 1985.
62. Руднев, С. Русская коллекция. США : Орфей, 1998.
63. Сихра, А. Русская коллекция. США : Орфей, 1992.
64. Санз, Г. Пять сюит. Москва, 1979.
65. Сборник пьес для шестиструнной гитары / сост. Е. Рябоконь, И. Клеменков. Ленинград, 1962.
66. Сольный концерт гитариста. Киев, 1990. Вып. 2.
67. Сонаты советских композиторов для гитары. Москва, 1986.
68. Старинная испанская музыка. Прага, 1978.
69. Старинная и современная музыка для гитары / сост. Н. Иванова-Крамская. – Москва, 1991.
70. Таррега, Ф. Оригинальные композиции для гитары. Будапешт, 1995.
71. Тедеско, М. Фантазия для гитары и фортепиано / сост. А. Иванова-Крамского. – Москва, 1970.
72. Торроба, М. Замки Испании. Цикл пьес. Москва, 1977.
73. Хрестоматия гитариста. Этюды для шестиструнной гитары / сост. В. Агабабов. Москва : Музыка, 2006.
74. Хрестоматия гитариста для 1-2 курсов музыкальных училищ / сост. Е. Ларичев. Москва, 1974. Вып. 1.
75. Хрестоматия гитариста для 3-4 курсов музыкальных училищ / сост. Е. Ларичев. Москва, 1975. Вып. 1.
76. Щульц, Л. Этюды / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва : Музыка и время, 2002.
77. Этюды для шестиструнной гитары / сост. Д. Карпович, Е. Рябоконь. Ленинград, 1967.
78. Этюды. Агуадо, Регонди, Кост / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
79. Кузнецов, И. Техника игры на шестиструнной гитаре / И. Кузнецов. Киев, 1972.
80. Украинец, В. Школа джазовой игры на гитаре. Киев, 1998.
81. Нотные издания произведений для классической гитары. Москва, Торопов, 1988-2004.

Цимбали

1. Бурдин И. Пьесе де концерт пентру цамбал. Кишинеу: Катя Молдовеняскэ, 197. 48 с.
2. Гладков Е. Школа игры на цимбалах. Минск: Беларусь, 1983. 128 с.
3. Жинович И. Школа игры на цимбалах. Минск: Беларусь, 1974. 112 с.
4. Задор Д. Концерт для цимбалів та симфонічного оркестру: Клавір. К.: Муз. Україна,

1987. 36 с.

5. Кодаї З., Харі Янош. Симфонічна сюїта: Партитура. К.: Муз.Україна, 1985. 144 с.
6. Концертні твори для цимбалів: Навч. посібник // Костенко О. (автор перекладень та методичних коментарів). Харків: ОНМЦПК, 2007. 121 с.
7. Котюк Б. Тріо-соната для цимбалів, альт та контрабаса. 1980. 33 с. (рукопис).
8. Кречун В., Сырбу В. Методэ де цамбал. Кишинэу: Литература артистикэ, 1982. 164 п.
9. Мельничук С. Концертні твори для цимбалів: Науково-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2007. 160 с.
10. Незовибатько О. Школа гри на українських цимбалах. К.: Мистецтво, 1966. 301 с.
11. Попічук Д. Концертні твори для цимбал і фортепіано. К.: Муз. Україна, 1981. 63 с.
12. Попічук Д. Цимбали. 1-3 класи. К.: Муз. Україна, 1984. 71 с.
13. Попічук Д. Цимбали. 4-5 класи. К.: Муз. Україна, 1985. 88 с.
14. Попічук Д. Цимбали. 1 вип. К.: Муз. Україна, 1987. 64 с.
15. Попічук Д. Цимбали. 2 вип. К.: Муз. Україна, 1991. 72 с.
16. Произведения харьковских композиторов для цимбал. / Ред. А.Савицкая, Е.Костенко. Харьков, 1999. 77 с. (правах рукопису).
17. Allaga G. Cimbalomiskola II. Budapest: 1889. 86 ol.
18. Allaga G. Cimbalomiskola I. Budapest: 1912. 46 ol.
19. Allaga G. Cimbalomiskola III. Budapest: 1889. 82 ol.
20. Allaga G. Cimbalomiskola IV. Budapest: 1889. 74 ol.
21. Herencsar V. Magyar Cimbalomzene I. Budapest, 1995. 30 ol.
22. Herencsar V. Magyar Cimbalomzene II. Budapest, 1998. 38 ol.
23. Kretu S. Piese pentru tambal si pian. Chisinau: Lumina, 1990. 140 s.
24. Luta V. Caiet pentru tambal (1) Ruxanda, 1997. 112 s.
25. Luta V. Caiet pentru tambal (2) Recital-Ruxanda, 1999. 103 s.
26. Tarjani Toth I., Falka J. Cimbalom iskola I. Budapest: Editio Musica, 1958. 109 ol.
27. Tarjani Toth I., Falka J. Cimbalom iskola II. Budapest: Editio Musica, 1967. 144 ol.

Науково-методична література

1. Гладков Е. Совершенствования приемов звукоизвлечения и артикуляции при игре на белорусских цимбалах. Минск: Вышэйшая школа, 1976. 40 с.
2. Гулянич Ю. Коментар. // Богдан Котюк. Two «Domeniko-sonate in D & in C» for 2 cimbalom. Львів: Афіша, 2007. С. 16-41.
3. Баран Т. Світ цимбалів. Львів: Світ, 1999. 88 с.
4. Баран Т. Коментарі // Цимбаліст Тарас Баран. Львів: Кобзар, 2001. С. 74-92.
5. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм: Підручник. Львів: Афіша, 2008. 224 с.
6. Визитиу И., Гросу И. Методические указания по уходу за цимбалами. Кишинев: Тимпул, 1970. 20 с.
7. Гладков Е. Совершенствования приемов звукоизвлечения и артикуляции при игре на белорусских цимбалах. Минск: Вышэйшая школа, 1976. 40 с.
8. Минович И. Оркестр цимбалистов. Минск: Беларусь, 1968. 35 с.
9. Незовибатько О. Українські цимбали. К.: Муз. Україна, 1976. 56 с.
10. Носов Л. Василь Зуляк. М.: Сов. композитор, 1960. 24 с.
11. Світова асоціація цимбалістів. 6-й Світовий конгрес цимбалістів. Довідник учасників: Наук. зб. Львів: Кобзар, 2001. 72 с.
12. Herencsar V. Cimbalmos osök nyomaban. 1. kötet. Allaga Geza. Budapest, 2001. 126 ol.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фах (Диригування)
Викладач (-і)	Дудик Р. В., Бардашевська Я. М.
Контактний телефон викладача	0957120640, 0666069982
E-mail викладача	romanavinnitska@ukr.net yaroslava.bardashevska@gmail.com ,
Формат дисципліни	денна/заочна
Обсяг дисципліни	900 годин, 30 кредитів ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>На сучасному етапі особливої гостроти та актуальності набуває теоретичне і практичне вивчення та осмислення диригентського виконавства як результату творчої взаємодії диригента й хорового колективу.</p> <p>Навчальна дисципліна «Диригування» призначена для вивчення студентами-бакалаврами денної та заочної форм навчання Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки музикантів, педагогів, виконавців-диригентів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є здобуття бакалаврами умінь та навиків техніки хорового диригування в об'ємі, необхідному для подальшої професійної музично-педагогічної та виконавської хорової діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує удосконалення теоретичних знань та формування виконавських умінь і навичок, сприяє розвитку музичного кругозору та художнього смаку.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни полягає у забезпеченні практичної спрямованості навчального процесу бакалаврів; у сприянні формування професійного мислення, умінь і навичок диригентсько-виконавської майстерності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення педагогічного та виконавського досвіду.</p> <p>Повноцінне оволодіння професією неможливе без засвоєння комплексу спеціальних знань, вмінь та навичок, необхідних у практичній музично-педагогічній та виконавській діяльності.</p> <p>Вузівський курс диригування передбачає підготовку висококваліфікованого диригента, що володіє комплексом знань, необхідних для організації та успішного керівництва хоровими колективами різної кваліфікації. Вузівська підготовка фахівця такого профілю, що моделює його багатоаспектну музичну діяльність, передбачає формування відповідних професійних якостей у навчальному процесі.</p>	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни із фаху є підготовка студентів до майбутньої практичної діяльності шляхом поглиблення знань, умінь та навиків з техніки диригування, опрацювання науково-методичної та диригентсько-хорової літератури та вміння використовувати її в практичній роботі з хоровими колективами, а також вирішувати творчі завдання, що зумовлюють формування професійних компетентностей, без яких не може відбутися справжній диригент.</p>	
Завдання навчальної дисципліни:	

- удосконалення диригентсько-хорової техніки та виконавської майстерності;
- розширення музично-естетичного світогляду диригента шляхом поглиблення знань у галузі історії української і світової музичної культури, естетики, хорової справи (на прикладах конкретних хорових творів) тощо;
- формування навичок самостійної роботи з хоровою партитурою;
- подолання технічних труднощів у тісному взаємозв'язку з вирішенням художньо-виконавських завдань;
- розвиток аналітичного підходу до засвоєння музичних творів;
- вивчення зразків світової хорової класики, українських народних пісень і творів українських композиторів минулого і сучасності;
- виховання студентів в дусі національної самосвідомості засобами хорового мистецтва.

4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:

1. Демонструвати високий рівень диригентської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в виконавській, творчій та педагогічній роботі.
2. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу, критичного осмислення, систематизації, прогнозування, постановці та вибору шляхів їх розв'язання.
3. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
4. Демонструвати здатність самостійно застосовувати методи та засоби пізнання, навчання та самоконтролю для отримання нових знань та вмінь, безпосередньо пов'язаних з професійною діяльністю.
5. Оперувати професійною термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
6. Володіти знанням базової музикознавчої, музично-педагогічної, методичної літератури та нотного репертуару.
7. Застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології в процесі відтворення емоційно-образного змісту музичного твору під час виконавської та диригентської діяльності,
8. Вміти застосовувати теоретичні знання та практичні навички в процесі диригентської діяльності.
9. Володіти основними методами практичного вирішення творчих завдань, пов'язаних із виконавською діяльністю хорового колективу;
10. Розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу за допомогою комплексу музичних виражальних засобів.
11. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій.
12. Володіти основними психолого-комунікативними аспектами, що сприяють продуктивній творчій діяльності хорового колективу.

13. Використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у диригентській діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	–
індивідуальні	312
самостійна робота	588

Ознаки курсу

Семестр I-VIII	Спеціальність 025 Музичне мистецтво	Курс (рік навчання) I, II, III, IV	Нормативний / вибірковий нормативний

Тематика курсу

Тема, план I курс	Форма заняття	Літератур а	Завдання , год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1 Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Вступ. Диригент, диригування.	Індив. заняття	12, 15, 19	6	12	1-4 тиждень
Тема 2. Вихідна постава і тактові рухи, жести диригента.	Індив. заняття	6, 15, 19, 23	10		
Тема 3. Основні принципи і характер диригентських жестів.	Індив. заняття	3, 26, 33,43	8		
Тема 4. Поняття про техніку диригування. Технічна і художня сторони диригентського мистецтва.	Самостійна робота	4, 7, 12, 27	24		
Тема 5. Навички	Самостійна	5, 10, 19,	24	10	5-7 тиждень

<p>ведення диригентської схеми. Тема 6. Основні позиції диригування. Основні диригентські схеми. Тема 7. Проблема «точки» в диригентському жесті, показ характеру подачі звуку. Змістовий модуль 2. Тема 8. Основні принципи і характер диригентських жестів. Тема 9. Загальні принципи диригентських схем. Тема 10. Структура руху долей в диригентських схемах. Тема 11. Показ вступу і зняття звучання твору. Тема 12. Різні види замаху Тема 13. Три моменти початку диригентського виконання. Тема 14.</p>	робота	24, 32			
	Індив. заняття	3, 19, 26, 37	10		
	Індив. заняття	6, 13, 29, 45	8		
	Індив. заняття	3, 6, 13, 19, 22, 32	8	11	8-11 тиждень
	Самостійна робота	11, 18, 22	28		
	Індив. заняття	15, 31, 55	8		
	Індив. заняття	3, 6, 15, 19, 35	8		12, 13 тиждень
	Індив. заняття	3, 8, 51	8	9	
	Самостійна робота	47, 49	20		
	Індив. заняття	6, 26, 43, 55	10		

<p>Диригування хорових творів у розмірі 2/4 у помірному темпі. Тема 15. Функції правої і лівої рук в процесі диригування. Тема 16. Диригування хорових творів у розмірі $\frac{3}{4}$ у помірному темпі. Тема 17. Диригування хорових творів у розмірі 4/4 у помірному темпі. Тема 18. Значення техніки диригування для вчителя музичного мистецтва Модуль 2. Змістовий модуль 3. Тема 19. Штрихи та показ динамічних відтінків. Тема 20. Поділ музичного твору на частини. Тема 21. Показ основних динамічних відтінків. Тема 22. Перемінні (рухливі) динамічні відтінки. Змістовий</p>	Самостійна робота	3, 12, 18, 33	20		14, 15 тиждень
	Індив. заняття	3, 6, 9, 26, 29	8		
	Індив. заняття	3, 6, 9, 45, 55	8		
	Самостійна робота	1, 3, 9, 15	23	8	
	Індив. заняття	6, 19, 23, 37, 47	10		1-4 тиждень
	Індив. заняття	6, 29	6		
	Самостійна робота	9, 11, 18, 25	20		5-9 тиждень
	Індив. заняття	26, 33	7	8	
	Індив. заняття	9, 12, 15, 19, 25	6		10-13 тиждень

модуль 4. Тема 23. Темпи, фермати, навички роботи з камертоном. Тема 24. Темпи та їх значення в музиці. Тема 25. Здіймані і нездіймані фермати. Тема 26. Робота з камертоном. II курс Модуль 1. Змістовий модуль 1. Тема 27. Поглиблення знань і художньо-виконавських умінь та навичок техніки диригування. Тема 28. Функційна роль правої та лівої рук в процесі диригування. Тема 29. Диригування творів у розмірі 6/8 і 6/4 («на шість», «на два» в різних темпових і динамічних показниках. Тема 30. Диригентський штрих «стаккато».	Індив. заняття	3, 6, 8, 14, 17	6		
	Індив. заняття	12, 15, 33	6	11	14, 15 тиждень
	Самостійна робота	26, 29	20		
	Індив. заняття.	3, 6, 12, 22, 29, 33	6	10	1-3 тиждень
	Самостійна робота	3, 12, 18, 33	22		
	Індив. заняття	9, 15, 19, 23, 27	8		
	Індив. заняття	12, 19, 33, 52	6		4-7 тиждень
	Індив. заняття	3, 6, 12, 18, 25	4	9	

<p>Прийоми його диригування.</p> <p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 31. Агогіка. Посилення музичної виразності засобами темпових відхилень.</p> <p>Тема 32. Типи замахів (ауфтактів) до дроблених вступів голосів залежно від темпу.</p> <p>Тема 33. Нездіймана фермата на початку і середині твору.</p> <p>Модуль 2.</p> <p>Змістовий модуль 3.</p> <p>Тема 34. Прийоми сповільнення і прискорення основного темпу.</p> <p>Тема 35. Подальше засвоєння диригентських схем у різних динамічних показниках, темпах, звуковеденні.</p> <p>Тема 36. Агогіка в хорових творах, прийоми її передачі.</p>	Індив. заняття	6, 19, 25, 33	6		8-12 тиждень
	Самостійна робота	6, 21, 29, 33	22	9	13-15 тиждень
	Індив. заняття	8, 11, 16, 22, 26	6		1-4 тиждень
	Самостійна робота	6, 17, 21, 29	28	10	
	Самостійна робота	2, 5, 10, 16, 23	22		5-9 тиждень
	Індив. заняття	5, 13, 21, 36	6	12	
	Індив. заняття	26, 38, 43	10		10-12 тиждень

Тема 37. Синкопи. Акценти. Виконавські проблеми у диригуванні синкоп.	Індив. заняття	10, 18, 27, 36	6		
	Самостійна робота	1, 13, 26, 33	24		
Тема 38. Диригування хорових творів у розмірі 5/4, 5/8 («на п'ять», «на два») в різних динамічних і темпових показниках.	Індив. заняття	9, 12, 18, 27	8		13-15 тиждень
	Самостійна робота	6, 12, 19, 43	30		
Змістовий модуль 4. Тема 39. Зміна темпів постійної швидкості.	Індив. заняття	4, 8, 15, 28	8		1-4 тиждень
	Самостійна робота	6, 10, 16, 37, 43	6		
Тема 40. Незалежність руху кожної руки у відповідальності ритмічного рисунку хорових партій.	Індив. заняття	3, 12, 15, 35	4		
	Самостійна робота				
Тема 41. Динаміка pp. Динаміка крещендо і димінуендо.	Індив. заняття				
	Самостійна робота				
Тема 42. Вдосконалення вмінь та навичок техніки диригування	Індив. заняття				
	Самостійна робота				
III курс Змістовий модуль 1. Тема 43. Диригування перемінних	Індив. заняття				
	Самостійна робота				

<p>розмірів у помірному і помірно-швидкому темпі.</p> <p>Тема 44. Диригування в розмірах 3/2, 3/4, 3/8 «на три», «на раз» в різних темпових і динамічних показниках</p> <p>Тема 45. Дроблення основної метричної одиниці в розмірах 4/4, 3/4, 2/4, в повільних темпах.</p> <p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 46. Темп. Залежність амплітуди жесту від темпу. Прийоми відтворення метру в різних темпах.</p> <p>Тема 47. Відтворення розмірів 2/2 і 4/4 (alla breve) у диригентському жесті в залежності від темпу.</p> <p>Тема 48. Використання диригентської техніки для відтворення конкретного художньо-</p>	Індив. заняття	23, 29, 55	4		5-9 тиждень
	Індив. заняття	15, 26, 43, 52	4		
	Самостійна робота	47, 51	24		10-12 тиждень
	Самостійна робота	6, 12, 45, 48	24		
	Індив. заняття	38, 47, 48, 51	6		13-15 тиждень
	Індив. заняття	35, 38, 43	4		

<p>музичного образу.</p> <p>Тема 49. Тривале крещендо і димінуендо, раптове форте і раптове піано.</p> <p>Тема 50. Прийоми диригування поліфонічних творів (імітація, канон, фугато, виділення теми та ін.).</p> <p>Тема 51. Прийоми диригування речитативними і сольними партіями в оперних сценах. Навики диригування з паличкою.</p> <p>Модуль 2. Змістовий модуль 3.</p> <p>Тема 52. Диригування складних розмірів.</p> <p>Тема 53. Диригування семидольних розмірів «на три», «на чотири» в різних темпах.</p> <p>Тема 54. Диригування в швидких темпах.</p>	Індив. заняття	45, 52, 55	8		1-4 тиждень
	Індив. заняття	3, 6, 11, 15	4		
	Індив. заняття	37, 43	4		
	Самостійна робота	9, 12, 15	26		
	Індив. заняття	15, 23, 25, 29	4		5-8 тиждень
	Індив. заняття	9, 43, 45	4		9-12 тиждень

<p>Відпрацювання «дрібної техніки», роль кисті і амплітуди жесту під час диригування в швидких та дуже швидких темпах.</p> <p>Тема 55. Загальні правила пристосування основних схем та їх варіантів до різних розмірів.</p> <p>Тема 56. Диригування творів з чергуванням простих і складних метрів.</p> <p>Змістовий модуль 4. Тема 57. Прийоми диригування в складних музичних формах.</p> <p>Тема 58. Прийоми диригування в оперно-хорових сценах.</p> <p>Тема 59. Розвиток</p>	Самостійна робота	23, 37, 55	20		13-15 тиждень
	Індив. заняття	3, 6, 12, 15	4		
	Самостійна робота	9, 15, 23, 25, 55	20		1-4 тиждень
	Індив. заняття	12, 18, 28, 39	4		
	Індив. заняття	11, 17, 54	6		
Самостійна робота	7, 14, 22, 51	26		5-7 тиждень	

<p>самостійності кожної руки в процесі диригування складними музичними творами. Тема 60. Тактування особливих видів ритмічного поділу. IV курс Модуль 1. Змістовий модуль 1. Тема 61. Диригування у складних та перемінних розмірах. Тема 62. Удосконалення техніки диригування в розмірах: 9/8 і 9/4 «на три», «на чотири», «на дев'ять»; 12/4, 12/8 «на дванадцять», «на чотири», при чергуванні простих і складних розмірів. Тема 63. Поглиблення знань на творах поліфонічної фактури різних за музичною</p>	Самостійна робота	3, 6, 9, 15	20		
	Індив. заняття	36, 39, 42	8		8-12 тиждень
	Самостійна робота	2, 3, 16, 41	20		
	Самостійна робота	6, 9, 15	20		13-15 тиждень
	Індив. заняття	38, 41, 47, 51	6		1-4 тиждень
			37, 43, 50	8	

<p>формою та жанрами. Тема 64. Удосконалення техніки диригування на творах з чергуванням простих і складних метрів у швидкому і дуже швидкому темпах. Змістовий модуль 2. Тема 65. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу. Диригування «на раз» у розмірах 3/4, 3/8, 2/4, 5/8. Тема 66. Оволодіння мистецтвом диригентської інтерпретації творів великої музичної форми. Тема 67. Удосконалення техніки диригування шляхом вивчення творів сучасної та класичної хорової літератури. Модуль 2. Змістовий модуль 3. Тема 68. Складні технічні завдання</p>	Індив. заняття	2, 5, 19, 25	4		5-9 тиждень
	Індив. заняття	12, 15, 29	16		
	Самостійна робота	45, 52, 55	5		10-12 тиждень
	Індив. заняття	4, 6, 15, 33	13		
Самостійна робота	41, 47, 48	14		13-15 тиждень	
Самостійна робота			14		

<p>диригування.</p> <p>Тема 69. Трактування творів без визначеного розміру.</p> <p>Тема 70. Поліметрія і поліритмія в тактуванні.</p> <p>Тема 71. Самостійність кожної руки в процесі диригування оперних сцен, кантат, мес.</p> <p>Змістовий модуль 4.</p> <p>Тема 72. Складні та мішані (несиметричні) розміри (7/4, 7/8, 11/4, 10/4 та ін.).</p> <p>Тема 73. Різні прийоми диригування в оперно-хорових сценах.</p> <p>Тема 74. Розвиток образного мислення диригента.</p> <p>Тема 75. Підготовка творів до роботи з навчальним хором.</p>					
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінка «А» («відмінно»). Яскрава професійна спрямованість на диригентсько-хорову діяльність. Вільне володіння диригентським апаратом (енергійність,</p>
--	--

гнучкість та чіткість афтактів та диригентської схеми, підготовленість і відповідність зняттів характеру образу, осмислений перерозподіл навантаження в руках, виразний та вольовий погляд, усвідомлене та артистичне виконання, яскраве та переконливе пластичне втілення емоційного смислу хорового образу). Високий рівень сформованості комунікації (вербально-мімічної) та управління виконавцями.

Оцінка «В» («дуже добре»). Хороший рівень професійної спрямованості на процес диригування, володіння диригентською технікою, рівень професійної спрямованості на процес диригування, володіння диригентською технікою, диригентською технікою, зняття іноді не відповідають усім засобам музичної виразності, здатність досить мотивовано мімічно і пластично втілювати емоційний зміст музичного хорового твору. Демонстрація вольових якостей, активності і самостійності при виконанні хорового твору; наявність окремих лідерських якостей (волі, рішучості, цілеспрямованості). Досить високий рівень розвитку музичного слуху, музичного мислення, музичної пам'яті, музичної уяви та виконавських умінь (надійності, витривалості, артистизму).

Оцінка «С» («добре»). Впевнене виконання з незначною кількістю змістовних помилок. Середній рівень спрямованості на процес диригування, досить зрозумілі афтаки, зняття іноді не відповідають усім засобам музичної, виразності, фрагментарно використовуються афтаки-попередження та диференціація функцій рук.

Середній рівень виконавської стабільності, самоконтролю та здатності до самовиховання, з незначною кількістю змістовних помилок. Середній рівень спрямованості на процес диригування, досить зрозумілі афтаки, зняття іноді не відповідають усім засобам музичної, виразності, фрагментарно використовуються афтаки-попередження та диференціація функцій рук. Середній рівень виконавської стабільності, самоконтролю та здатності до самовиховання.

Оцінка «D» («достатньо»). Виконання творів з незначною кількістю технічних і змістовних помилок, що знижують рівень виконання до

	<p>середнього. Достатній рівень спрямованості та мотивації до диригентсько-хорової діяльності. Нечіткий прийом передачі темпів та динаміки, слабкий рівень сформованості мімічних умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером. Задовільний рівень розвитку окремих компонентів музичної виразності та виконавських умінь.</p> <p>Оцінка «Е» («задовільно»). Початковий рівень сформованості мануальних умінь, значна кількість технічних помилок з основ постановки диригентського апарату (неточні ауфтаки, відсутність знят, малюнки диригентської схеми не пов'язані з музичним текстом, наявність паралельних рухів), низький рівень сформованості умінь та прийомів невербального спілкування з концертмейстером. Початковий рівень прояву виконавських умінь, самоконтролю та самоаналізу, недостатній рівень розвитку особистісних якостей майбутнього хормейстера.</p> <p>Оцінка «незадовільно» (складається з двох рівнів складності), а саме: FX – «незадовільно з можливістю повторного складання»: виконання музичних творів зі значними художньо-технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог до необхідного рівня компетентності, які можна підвищити за умов самостійного стійного доопрацювання; F – «незадовільно з обов'язковим вивченням повторного курсу» ставиться у випадку неспроможності до виконання музичних творів диригування, демонстрації дуже низького рівня компетентності та потребує повторного вивчення дисципліни.</p>
Вимоги до письмової роботи	-
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>До здачі іспиту з хорового диригування допускаються студенти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не мають академзаборгованості з навчальних предметів; - у повному обсязі засвоїли твори навчальної програми; - опрацювали теоретичний матеріал, визначений на відповідний семестр; - успішно здали академконцерт (твори шкільного репертуару); - володіють компетентностями, які відповідають вимогам робочої програми.

7. Політика курсу

В процесі навчання бакалавр повинен, використовуючи отримані раніше на заняттях з диригування, хорового класу, теорії музики, гармонії, хорознавства та інших музичних дисциплін знання, удосконалюватись у диригентській техніці, аналізуванні хорових творів і художньому їх виконанні, вмінні самостійно добирати і вивчати різноманітний хоровий репертуар та працювати з хоровим колективом.

Основна форма навчальної роботи зі студентом у класі диригування – індивідуальне заняття, адже творча взаємодія викладач-студент-концертмейстер є найбільш ефективним методом у вирішенні питання виховання професійного керівника-диригента музичного колективу. На індивідуальному занятті використовуються різні види роботи: підбір музичних творів великої форми з урахуванням попередньої музичної підготовки студента, його академічних здібностей та емоційної культури; робота над хоровою партитурою, удосконаленням специфічних технічних прийомів диригування, мануальною технікою; опанування жанровими та стильовими особливостями диригування творів різних епох, художніх напрямів, жанрів; інструментальне відтворення хорових партитур; перевірка домашнього завдання. У разі відсутності студента на індивідуальному занятті з хорового диригування передбачено відповідний порядок відпрацювання пропущених годин. Студент, який допустив пропуск заняття, зобов'язаний після виходу на навчання подати на кафедру дані щодо причин пропуску. Відпрацювання пропущених занять виконується у повному обсязі (година за годину) за індивідуальним графіком, погодженим із завідувачем кафедри та викладачем.

Складовою процесу вивчення диригування є самостійна теоретична та практична робота студента. До даної форми роботи входить опрацювання матеріалу, який вивчається, робота над мануальною технікою (відпрацювання диригентських вправ та схем, подолання взаємозалежності рухів рук) та опрацювання методичної (хорознавчої) літератури. Домінуючим чинником курсу, що визначає сутність, зміст і методику проведення основних видів навчальної роботи на всіх етапах навчання, є орієнтація на виховання творчої, всебічно розвиненої особистості музиканта-диригента. Комплексна система навчання техніці диригування вирізняється своїми специфічними особливостями, рівень складності яких зростає відповідно до можливостей студента та його професійного розвитку.

Рекомендована література

Базова

1. Андреева Л. Методика преподавания хорового дирижирования. Ленинград : Музыка, 1973. 120 с.
2. Анисимов А. Дирижер – хормейстер. Ленинград : Музыка, 1976. 159 с.
3. Безбородова Л. Дирижирование. Москва : Просвещение, 1985. 159 с.
4. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. Навчальний посібник. Київ : «Український Світ», 2002. 439 с.
5. Дмитревський Г. Хорознавство і керування хором. Київ : Держвидав, 1961. 96 с.
6. Доронюк В. Д. Курс техніки диригування: навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : Обл. друк, 2004. 292 с.
7. Доронюк В. Д. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ, 2005. 320 с.
8. Егоров А. Теория и практика работы с хором. Ленинград : Музгиз, 1951. 239 с.
9. Ержемский Г. Психология дирижирования. Москва : Музыка, 1988. 80 с.
10. Казачков С. А. Дирижер хора – артист и педагог. Казань, 1998. 308 с.
11. Казачков С. Дирижерский аппарат и его постановка. Москва : Музыка, 1967. 111 с.
12. Кан Е. Элементы дирижирования. Ленинград : Музыка, 1980. 216 с.

13. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. Москва : Музыка, 1965. 265 с.
14. Колесса М. Основы техники диригування. Київ : Музична Україна, 1973. 208 с.
15. Коломоець О. М. Стисле хорознавство : навч. посіб. для здобувачів освіти ВНЗ, що навчаються за спец. «Музичне мистецтво». М. 2019. 87 с.
16. Кондрашин К. П. О дирижерском искусстве. Ленинград : Советский композитор, 1970. 151 с.
17. Малько М. Основы техники дирижирования. Москва : Музыка, 1965. 219 с.
18. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ : Муз. Україна, 1986. 96 с.
19. Маталаев Л.Н. Основы дирижёрской техники: метод, пособие. Москва : Совет. композитор, 1986. 208 с.
20. Медынь Я. Методика преподавания дирижерско-хоровых дисциплин. Москва : Музыка, 1967. 133 с.
21. Михальчишин Я. З музикою крізь життя. Львів: Каменярь, 1992. 232 с.
22. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники. Москва : Музыка, 1984. 160 с.
23. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. Москва : Музыка, 1979. 160 с.
24. Пазовский А. Записки дирижера. Москва : Музыка, 1968. 558 с.
25. Пігров К. Керування хором. Київ : Держвидав, 1956. 292 с.
26. Поляков О. Язык дирижирования. Київ : Музична Україна, 1987. 95 с.
27. Птица К. Очерки по технике дирижирования хором. Москва : Музгиз, 1968. 160 с.
28. Разумний І. Посібник з диригування. Київ: Музична Україна, 1968. 287 с.
29. Романовский М. Хоровой словарь. 2-е изд., доп. Ленинград : Музыка, 1972. 142 с.
30. Сивизьянов А. Проблемы мишечной свободы дирижера хора. Москва : Музыка, 1983. 55 с.
31. Хайкин Б. Э. Беседы о дирижерском ремесле. Москва : Сов. композитор, 1984. 264 с.
32. Хомичевський М. Порадник для керівника самодіяльного хору. Київ : Мистецтво, 1961. 133 с.
33. Черепанин М. В. Музична культура Галичини другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст. Монографія. Київ : Вежа, 1997. 328 с.
34. Чесноков П. Хор и управление им. Москва : Музыка, 1961. 224 с.
35. Якобчук Н., Карпінєць А, Комаренко Н. Диригентсько-хоровий практикум (академічний хор). Київ : Ліра. 2017. 52 с.

Допоміжна

36. Казачков С. А. О дирижерско-хоровой педагогике. Музыкальное исполнительство. Москва : Музыка, 1970. Вып. 6. С. 120-143.
37. Кан-Калик В. А. Педагогическая деятельность как творческий процесс. Грозный, 1986. 186 с.
38. Кречко М. Натхнена музикою, сповнена доброти. *Виконавські школи вищих учбових закладів України: зб. наук. праць*. Київ, 1990. С. 148-157.
39. Кьверялг А. А. Методы исследований в профессиональной педагогике. Таллинн : Валгус, 1980. 334 с.
40. Лашенко А. П. Пути совершенствования предмета «Хороведение и методика работы с хором». Сб. трудов. – Вопросы хорового образования: сб. трудов. Москва : ГМПИ им.

- Гнесиных, 1985. Вып. 77. С. 21-40.
41. Маценко С. Метамистецтво. Словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики. Львів : Априорі, 2017. 118 с.
 42. Мусин И.А. Техника дирижирования. Москва : Музыка, 1967. 352 с.
 43. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 224 с.
 44. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. М.: Музыка, 1979. 108 с.
 45. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам. Москва : Эксмо-Пресс, 2000. 272 с.
 46. Ростовський О. Педагогіка музичного сприймання. Навчальний посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 256 с.
 47. Потылицко Г. Этика – психологические основы общения. Москва, 1982. 263 с.
 48. Прокофьев Г. П. Формирование музыканта-педагога. Москва : изд.-во АПН РСФСР, 1956. 480 с.
 49. Работа в хоре. Методика, опыт / Ответств. ред. Б.Т. Тавлина. Москва : Профиздат. 1977. 128 с.
 50. Смелкова З. С. Педагогическое общение: Теория и практика учебного диалога на уроках словесности. Москва : Флинта : Наука, 1999. 232 с.
 51. Соколов В. Работа с хором . Учеб.пос. 2-е изд. Москва : Музыка, 1983. 192 с.
 52. Тевосян А. Дирижерско-хоровое образование в вузе как система (статья). *Проблемы музыкальной педагогики*: сб. трудов. Москва : Московская государственная консерватория. 1981. С. 109 – 126.
 53. Шерхен Г. Учебник дирижирования [перевод И. Шрайбера]. *Дирижерское исполнительство. Прак- тика. История. Эстетика*: сб. статей / ред. – сост. Л. Гинзбург. Москва : Музыка, 1975. С. 208-263.
 54. Ярошевська Л. В. Особливості формування музичних здібностей у диригентсько-хоровій підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки* / ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Вип. 155. Серія Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 150–155.

Викладач _____ /Бардашевська Я. М./